
RIIHIMÄEN ASEMANSEUDUN KEHITTÄMINEN LIIKKUJAN NÄKÖKULMASTA

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Liikennealan koulutusohjelma

Riihimäki, kevät 2015

Tero Pitkä

RIIHIMÄKI
Liikennealan koulutusohjelma
Liikennesuunnittelu

Tekijä	Tero Pitkä	Vuosi 2015
Työn nimi	Riihimäen asemanseudun kehittäminen liikkujan näkökulmasta	

TIIVISTELMÄ

Työ on laadittu Riihimäen kaupungin toimeksiannosta.

Työn tarkoituksena on ollut selvittää, miten Riihimäen rautatieasemaa ja asemanseutua tulisi kehittää. Työssä pyrittiin löytämään ratkaisuja ostoskeskus Liikeradan ja rautatieaseman kehittämiseen.

Työssä on perehdytty olemassa olevaan teoriaan liikkujan näkökulmasta. Työssä benchmarkauksen eli vertailukehittämisen avulla pyritään löytämään parannus ehdotuksia Riihimäen asemanseudulle.

Työn aikana suoritettiin kyselyhaastattelu ja Webropol kysely. Kyselyhaastatteluja tehtiin Riihimäen rautatieasemalla ja Riihimäen kauppakeskus Prismalla. Webropol kysely oli kaikkien vastattavissa Internetissä. Webropol kysely oli esillä Riihimäen kaupungin WWW-sivuilla sekä Hämeen ammattikorkeakoulun WWW-sivuilla. Työssä haastateltiin myös asiantuntijoita.

Kyselyn avulla saatujen vastausten perusteella Riihimäen asemanseudun kehittämisehdotuksiksi muodostuivat seuraavat: 1) Riihimäen Matkakeskus Liikeradan vuokrattavien tilojen täyttämiseksi olisi hyvä selvittää sellaisten yritysten vuokraushalukkuus tiloista, jotka tarvitsevat toimitilaa Helsinki-Tampere radan varrelta. Olisi myös hyvä selvittää, löytyisikö sellaista polkupyöräliikettä, joka menestyisi matkakeskuksen tiloissa, ja jolta löytyisi polkupyörän myynti-, korjaus- ja vuokrauspalvelut. 2) Riihimäen rautatieaseman edustan torialueen uudelleen järjestäminen. 3) Vartioinnin lisääminen koko matkakeskuksen aukioloajalle. 4) Polkupyöräparkkipaikoista kameravalvottuja ja polkupyöräpaikkoja tulisi lisätä.

Avainsanat Asemanseutu, liikkujan näkökulma, Rautatieaseman kehittäminen

Sivut 48 s. + liitteet 12 s.

Riihimäki
Degree Programme in Traffic and Transport Management
Traffic Planning Management

Author	Tero Pitkä	Year 2015
Subject of Bachelor's thesis	The development of Riihimäki railway station area from the perspective of customer	

ABSTRACT

This Bachelor's thesis was commissioned by the city of Riihimäki.

The purpose of this thesis was to study how could Riihimäki railway station area developed. In this thesis was aimed to find solutions to develop Liikerata shopping center and Riihimäki railway station.

In this thesis was examined existing theory from perspective of customer. By using benchmarking was tried to find improvements in the Riihimäki railway station area.

During the thesis was made assisted questionnaire and Webropol inquiry. Assisted questionnaire was held in Riihimäki railway station and Atomi shopping centre. Webropol questionnaire was open to everyone in the internet. Webropol questionnaire was in the city of Riihimäki and in the HAMK websites. Specialists were interviewed for this thesis.

Received responses was analysed and was got four proposals to develop the Riihimäki railway station area. The first proposal was to find out companies who need leased premises near the Helsinki-Tampere railways and try to sort out viability of the bicycle store in the travel centre, where can be repaired, rented or bought bicycles. The second proposal was to reorganize the market area in the front of railway station. The third proposal was to increase guarding in the railway station during the opening hours. The fourth proposal was to install camera surveillance into bicycles parking places and increase bicycles parking places.

Keywords railway station area, perspective of customer, developing the railway station.

Pages 48 p. + appendices 12 p.

SISÄLLYS

1	TYÖN TAVOITTEET	1
2	MATKOJEN PALVELUTASOTEKIJÄT	1
2.1	Matka-aika ja ennakoitavuus.....	1
2.2	Matkan helppous	1
2.3	Matkan turvallisuus	2
2.4	Matkan hallittavuus	2
2.5	Matkan mukavuus	2
3	ASEMIEN KÄYTTÄJÄRYHMÄT JA NIIDEN TARPEET	2
3.1	Asemien käyttäjäryhmät.....	2
3.2	Käyttäjäryhmien tarpeet	3
3.2.1	Junalla työssäkäyvät	3
3.2.2	Liikematkustajat	3
3.2.3	Vapaa-ajan matkustajat	4
3.2.4	Muut aseman palveluita käyttävät	4
4	RIIHIMÄEN ASEMAN NYKYTILAKARTOITUS JA TULEVAT SUUNNITELMAT	4
4.1	Nykytila.....	4
4.1.1	Aikataulut	5
4.1.2	Palvelut	5
4.1.3	Kunnossapito	6
4.1.4	Esteettömyys.....	7
4.1.5	Matkustajainformaatio.....	8
4.1.6	Liityntäpysäköinti	8
4.1.7	Jalankulku ja pyöräily.....	9
4.1.8	Turvallisuus	12
4.2	Suunnitelmat.....	12
4.2.1	Mal-ryhmän suunnitelmat	12
5	VERTAISARVIOITAVAT ASEMAT	12
5.1	Asemat.....	12
5.2	Tikkurila	13
5.2.1	Oheispalvelut	13
5.2.2	Esteettömyys.....	14
5.2.3	Matkustajainformaatio.....	17
5.2.4	Matkaketjun toimivuus	18
5.2.5	Liityntäpysäköinti	18
5.2.6	Jalankulku ja pyöräily.....	19
5.3	Lahti	21
5.4	Gävle	21
6	KYSELYHAASTATTELUT	21
6.1	Toteutus.....	21
6.1.1	Riihimäen rautatieasemalla ja Prismassa.....	22

6.1.2	Netissä	22
6.1.3	Kyselyn mainoskuponki	23
6.2	Kyselyn tulokset	23
6.2.1	Kyselyn perustiedot	23
6.2.2	Mualla kuin Riihimäellä asuvien asiointi etäisyys rautatieasemasta... 26	
6.2.3	Vastaajien lähtö- ja määräpaikat	27
6.2.4	Kyselyyn osallistuneiden kulkutavat ja matkojen tarkoitukset	28
6.2.5	Kyselyyn osallistuneiden junan käyttöaktiivisuus ja kulkutapaosuudet 30	
6.2.6	Kyselyyn osallistuneiden junan käyttöön liittyvä potentiaali	33
6.2.7	Kyselyyn osallistuneiden kulkutavat ennen ja jälkeen junamatkan	34
6.2.8	Kyselyyn osallistuneiden tietoisuus ilmaispysäköinnistä	36
6.2.9	Kyselyyn osallistuneiden mielipiteet kimppakyydistä ja sähköavusteisesta pyörästä	37
6.2.10	Kyselyyn vastanneiden toiveet asemanseudun kehittämistä	38
7	KEHITTÄMISEHDOTUKSET	43
7.1	Palvelut	43
7.2	Viihtyisyys	44
7.3	Esteettömyys	44
7.4	Matkustajainformaatio	44
7.5	Pysäköinti	44
7.6	Turvallisuus	46
7.7	Kimppakyyti	46
	LÄHTEET	47

Liite 1	Tikkurilan matkakeskuksen kävely- ja pyöräilyreitit
Liite 2	Asemalla esitetyt kysymykset
Liite 3	Netissä ja kauppakeskus Prismalla esitetyt kysymykset

1 TYÖN TAVOITTEET

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa kehittämis ehdotuksia Riihimäen asemanseudulle liikkujan näkökulmasta. Työn tavoitteena oli selvittää, mistä koostuvat liikkujan kokema palvelutaso ja mikä on Riihimäen asemanseudun nykytila sekä millaisia suunnitelmia sen varalta on. Benchmarkkauksen eli vertailukehittämisen avulla pyrittiin löytämään toisilta asemanseuduilta toimivia ratkaisuja Riihimäen asemanseudulle. Kyselytutkimuksen avulla pyrittiin selvittämään liikkujien toiveita Riihimäen asemanseudun kehittämiseksi.

Tarkastelun kohteena oli Riihimäen asemanseutu. Muita asemia tarkasteltiin vain benchmarkkauksen näkökulmasta. Asemanseudun maankäyttöön liittyvä nykytila ja maankäytön suunnitelmat rajattiin pois tästä työstä.

2 MATKOJEN PALVELUTASOTEKIJÄT

Asiakkaan matkan aikana kokemaan palvelutasoon vaikuttavat useat eri liikennejärjestelmän ominaisuudet. Palvelutaso-odotusten realisoitumiseen eniten vaikuttavia tekijöitä kutsutaan kriittisiksi tekijöiksi. Kriittiset tekijät koskevat liikennejärjestelmän väylien ja solmukohtien laadullisia ja teknisiä ominaisuuksia. Kriittisiä tekijöitä ovat myös joukkoliikenteen palvelujen tarjonta ja laatu sekä erilaiset oheispalvelut. Matkaketjujen tärkeitä solmukohtia ovat pysäköintipaikat, pysäkit, asemat ja matkakeskukset. Palvelutasotekijöiden tärkeys vaihtelee eri matkan tarkoitukseryhmien ja jonkun verran myös saman matkaryhmän sisällä lyhyiden ja pitkien matkojen välillä. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

Matkojen palvelutasotekijöistä tärkeimpiä ovat matka-aika ja sen ennakoitavuus, matkanteon helppous, matkan turvallisuus, matkan hallittavuus ja matkanteon mukavuus. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

2.1 Matka-aika ja ennakoitavuus

Matka-aika ja sen ennakoitavuus tarkoittaa sitä, että matkan odotettu aika-
taulu on toteutunut kohtuullisesti ilman viivytyksiä. Matka-aikaan ja sen ennakoitavuuteen vaikuttavat erittäin paljon saavutettavuus, väylien käytettävyys, joukkoliikenteen ajallinen sopivuus ja luotettavuuteen vaikuttavat tekijät. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

2.2 Matkan helppous

Matkan teon helppous kuvastaa kuinka vaivatonta ja kuinka hyvin tarjotut palvelut soveltuvat erilaisiin matkustamisen tarpeisiin. Matkanteon helpouteen ja käytettävyyteen vaikuttavat matkan suunnittelun helppous, matkaketjun toimivuus, esteettömyys, lippujärjestelmä, palveluiden laatu ja pysäköinti- ja saattoliikennejärjestelyt. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

2.3 Matkan turvallisuus

Matkan turvallisuudella tarkoitetaan liikenneturvallisuutta ja liikenneympäristön luomaa sosiaalista turvallisuuden tunnetta ja turvallisuutta. Matkojen turvallisuus koostuu kanssamatkustajien ja ympäristön luomasta turvallisuuden tunteesta sekä yleisestä liikenneturvallisuudesta. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

2.4 Matkan hallittavuus

Matkan hallittavuus tarkoittaa matkustajan kokemaa tunnetta siitä, miten matka on hallittavissa niin suunniteltaessa kuin matkan aikana. Hallittavuuden ja matkaan liittyvän tiedon saannin kannalta on erityisen tärkeää opastuksen, häiriötiedotuksen ja muun informaation selkeys. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

2.5 Matkan mukavuus

Matkan mukavuus pitää sisällään ominaisuuksia, jotka kuvaavat matkan houkuttelevuutta erilaisten lisäarvo- ja viihtyisyystekijöiden näkökulmasta. Tämänlaisia ominaisuuksia ovat mm. istuinpaikan saatavuus, yleinen viihtyisyys ja oheispalvelut. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

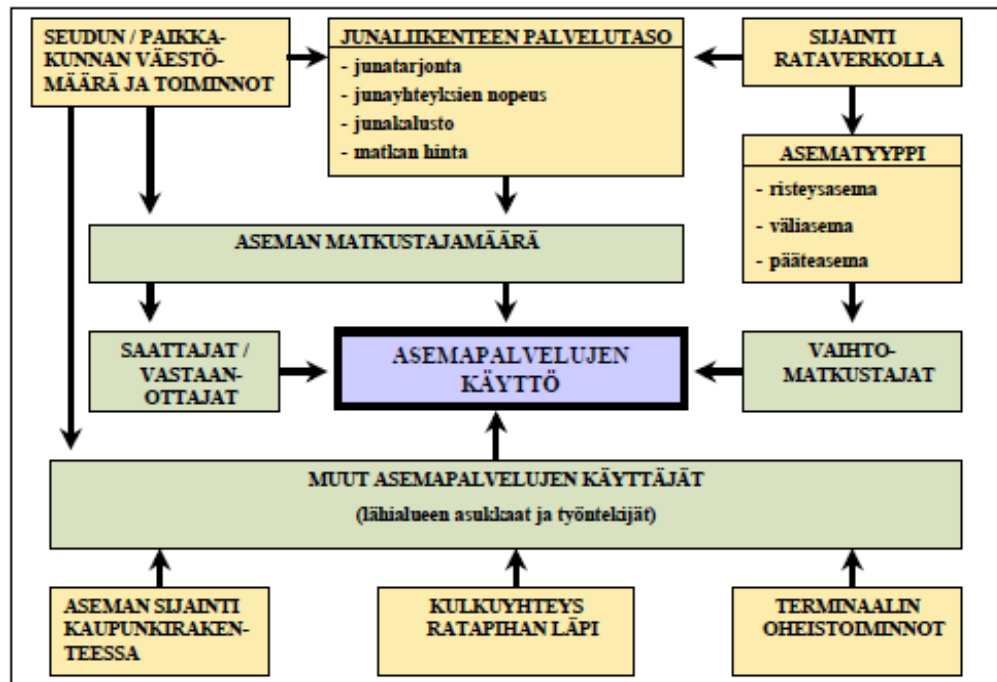
Riihimäen asemanseudun kohdalla matkan palvelutasotekijöistä otetaan erityisesti huomioon esteettömyys, pysäköinti ja saattoliikenne, matkakettjun toimivuus, opastus, turvallisuus, valaistus ja kunnossapito.

3 ASEMIEN KÄYTTÄJÄRYHMÄT JA NIIDEN TARPEET

3.1 Asemien käyttäjäryhmät

Asemien ja matkakeskusten käyttäjämäärä on usean eri käyttäjäryhmän summa. Aseman matkustajamäärä on yleensä merkittävin tekijä asemien käyttäjämäärästä, mutta ei ainut. Matkustajamäärä kasvaa yleensä asemapaikkakunnan koon mukaan ja suoraan verrannollisesti ympäröivän seudun väestömäärään sekä siihen kuinka monipuolisia palveluita seudulla on. Junaliikenteen palvelutaso vaikuttaa oleellisesti aseman matkustajamäärään. Pääte- ja väliasemilla matkustajamäärä koostuu lähes yksinomaan seudun asukasluvun mukaan. Risteysasemilla junanvaihtoja tekevät matkustajat lisäävät asemanpalveluiden käyttäjämäärää. Huomion arvoista on myös se, että asemalla olevia palveluja käyttävät myös matkustajia saattavat ja noutavat henkilöt. Potentiaalisen käyttäjäryhmän asemapalveluille muodostavat myös lähialueella asuvat ja työssäkäyvät. Lisäksi asemapalveluiden poikkeukselliset aukioloajat voivat antaa lisää potentiaalisia asiakkaita.

Kuvassa 1 havainnollistetaan aseman eri käyttäjäryhmien, asematyypin ja junaliikenteen suhdetta aseman käyttäjämääriin. (Meriläinen & Somerpalo 2/2004, 20-21).

Kuva 1. Asemapalvelujen käyttäjämäärään vaikuttavat tekijät

3.2 Käyttäjärühmien tarpeet

Käyttäjärühmillä on erilaisia odotuksia asemanpalveluista ja eri käyttäjäryhmät priorisoivat aseman palvelut erilailla. Suurin asiakasryhmä on junalla matkustavat. Junalla matkustavatkin voidaan jakaa eri asiakasryhmiin, joiden asemapalveluiden tarve ja priorisointi vaihtelee asiakasryhmän mukaan. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

3.2.1 Junalla työssäkäyvät

Töissä junalla käyvät hyödyntävät asemanpalveluita lähes päivittäin, mutta viipyvät asemalla mahdollisimman vähän aikaa pitääkseen matka-aikansa mahdollisimman lyhyenä. Junalla töissä käyvien kohdalla korostuu ajantasaisen matkustajainformaation merkitys aikataulumuutoksista ja myöhästymisistä. Työssäkäyvien käyttäjäryhmälle on myös tärkeää eri kulkumuotojen toimivat liityntäliikenneyhteydet sekä informaatio siitä. Työssäkävijöille on myös tärkeää sujuva lipunmyyntipalvelu ja kaupalliset palvelut. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

3.2.2 Liikematkustajat

Liikematkustajien viipymisaika asemalla riippuu yleensä eri kulkumuotojen jatkoyhteyksien mahdollisuuksista. Tämän takia liikematkustajille tärkeitä ovatkin korkealuokkaiset ja mukavat odotustilat ja se, että tarvittavat palvelut ovat saatavilla. Lisäksi liikematkustajien tarpeissa korostuvat joustavat ja nopeat liityntäliikenneyhteydet, kuten taksi tai liityntäpysäköinti myös asemalla olevat kaupalliset palvelut ja ajantasainen mat-

kustajainformaatio hyödyntävät liikematkustajia. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

3.2.3 Vapaa-ajan matkustajat

Vapaa-ajan matkustajat viipyvät yleensä pidemmän aikaa asemalla, eivätkä välttämättä tunne asemia saati niiden palveluita. Sen takia vapaa-ajan matkustajille onkin tärkeää saumatonta ja selkeää opastusta. Vapaa-ajan matkustajille asemanseudun turvallisuus ja matkustajainformaatio ovat niinkin tärkeitä. Aseman oheispalvelut ja ravintolat ovat myös vapaa-ajan matkustajien keskuudessa arvossaan. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

3.2.4 Muut aseman palveluita käyttävät

Muut kuin junalla matkustavat asemankäyttäjät koostuvat yleensä aseman työntekijöistä, junalla matkustavien saattajista tai noutajista, lähialueen asukkaista ja aseman lähellä töissä käyvistä. Tässä aseman palveluita käyttävässä ryhmässä nousevat esiin muut kuin matkustamiseen liittyvät palvelut. Tällaisia palveluita ovat asemalla olevat kaupalliset palvelut, ravintolapalvelut, toimivat saattoliikennepysäköintipaikat sekä mahdollisuus lyhytaikaiseen pysäköintiin. Selkeä opastus asemalla on myös oleellista tälle käyttäjäryhmälle. (Meriläinen & Kunnas 2014, 8.)

4 RIIHIMÄEN ASEMAN NYKYTILAKARTOITUS JA TULEVAT SUUNNITELMAT

4.1 Nykytila

Riihimäen asemanseudulla sijaitsee Riihimäen rautatieasema, matkakeskus Liikerata ja samassa korttelissa kauppakeskus Atomi. Kuvassa 2 on havainnollistettu Riihimäen rautatieaseman, liikeradan ja kauppakeskuksen sijaintia. (Ostoskeskus Liikerata.)

Kuva 2. Riihimäen asemanseutu

4.1.1 Aikataulut

Riihimäen rautatieasemalle lähijunia liikennöi arkisin kello 3:14-1:37 ja viikonloppuisin 4:14-1:37. Kaukojunia liikennöi arkisin välillä 6:13-0:15 ja viikonloppuisin välillä 7:13-0:15. Kuten huomataan Riihimäen rautatieasemalla junat liikennöivät lähes ympärivuorokauden. (VR Riihimäen rautatieasema.)

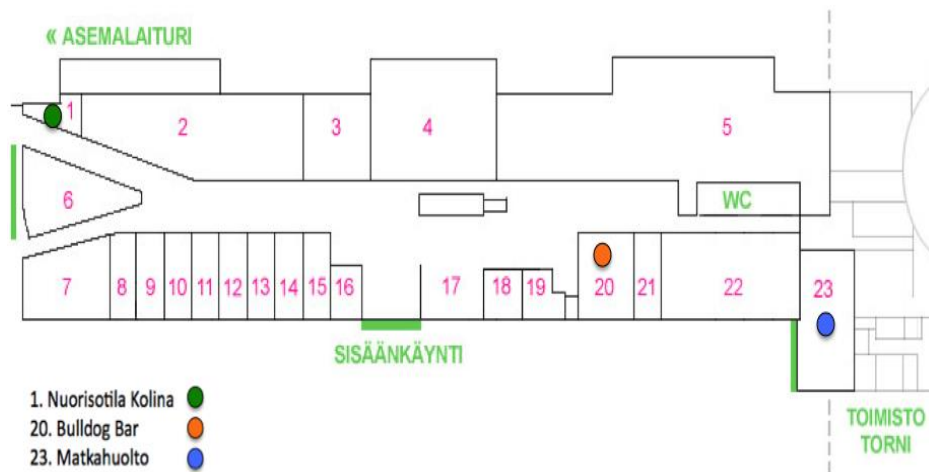
4.1.2 Palvelut

Rautatieasemalta löytyvät seuraavat palvelut: WC-tilat, lastenhoituhuone, kuulutukset, laiturikatokset, säilytyslokerot, R-kioski ja Ravintola AsemaX. VR:n Lipunmyynti palvelee ma-pe klo 7:00-17:00. (VR Riihimäen rautatieasema.)

Matkakeskus Liikeradassa toimii tällä hetkellä taulukon 1 mukaiset yritykset. Kuvaan 3 on merkitty matkakeskuksessa toimivat yritykset ja niiden sijainti matkakeskuksessa. Valkoisella pohjalla ilman väritetty palloa olevat liiketilat ovat tällä hetkellä tyhjillään. (Ostoskeskus Liikerata.)

Taulukko 1. Riihimäen matkakeskuksen liikkeet ja oheispalvelut

Liikeradan tiloissa toimivat	Toimistotornissa toimivat
Nuorisotila Kolina	Ingafe
Bulldog Bar	Mehiläinen Riihimäki
Matkahuolto	Ainacom Oy
	Coronet
	RHL-Data Oy
	Suomen Tuotekehitys ry
	Teknillinen korkeakoulu

Kuva 3. Matkakeskus liikeradassa toimivat liikkeet

4.1.3 Kunnossapito

Riihimäen aseman kunnossapito ja siivous jakautuu kolmelle eri toimijalle. VR omistaa Riihimäen rautatieaseman asemarakennuksen ja vastaa sen kunnossapidosta. Liikennevirasto omistaa aseman laiturit ja portaat asematunneliin ja osan asematunnelista sekä vastaa niiden kunnossapidosta. Riihimäen kaupunki omistaa asematunnelin pohjoisosan. (Sotavalta, haastattelu 1.3.2015.)

Riihimäen kaupungin vastuulla on asematunnelin Pohjoinen puoli. Kaupunki ostaa siivouspalvelut ulkopuoliselta ympäristöhoitoyritykseltä. Käytännössä siivouspalvelu tarkoittaa roskien keruuta seitsemänä kertana viikossa. Sopimukseen kuuluu lattiapinnan koneellinen siivoaminen kerran kuukaudessa. Myös Riihimäen kaupungin kunnossapitotyöntekijä käy tunnelin läpi varmuuden vuoksi arkisin samalla, kun tarkistaa asema-aukion tilanteen.

Asematunnelin seinät ja vitriinit kuuluvat myös kaupungin kunnossapidolle. Niitä puhdistetaan viikoittain eri tasoista töhrinnöistä lähinnä kau-

pungin omana työnä. Asematunnelin kameravalvonta on VR-turvakeskuksen hallinnassa, eikä Riihimäen kaupungin edustajilla ole mahdollisuutta katsoa turvakameran nauhoja ilman rikosilmoituksen tekoa esimerkiksi ilkivaltatapauksissa. Asematunnelin päissä olevat lasikatokset ja polkupyöräkatokset ovat kaupungin kunnossapitovastuulla. (Röpetti, sähköpostiviesti 17.3.2015.)

4.1.4 Esteettömyys

Maastokäynnillä tutkittiin esteettömät reitit laitureille. Laiturille 1 pääsee esteettömästi joko asemarakennuksen pohjoispuolelta taikka asemarakennuksen ja matkakeskuksen väliseltä alueelta, mistä on esteetön kulkureitti luiskaa pitkin. Esteetön reitti luiskaa pitkin on viitoitettu. Luiska ja opastus on esitetty kuvassa 4. Luiskan kautta kulkevalla esteettömällä reitillä on liukuovet, mitkä helpottavat kulkemista. Liukuovet on esitetty kuvassa 5.

Kuva 4. Matkakeskuksen Pohjoispäädystä oleva esteettömän kulun mahdollistava ramppi

Kuva 5. Matkakeskuksen ja laiturin välissä oleva liukuovi

Näkövammaisille ei ole merkitty lattiatasoon esteetöntä reittiä. Kuulovammaisille ei ole infopistettä, missä voisi kuulla esteettömän reitin ohjeet ja muun informaation.

Tällä hetkellä Riihimäen rautatieaseman laiturit ovat liian matalia esteettömään kulkemiseen junaan. Laiturilta 1 kulkemiseen puuttuu hissi.

Riihimäen ratapihan remontin yhteydessä laiturille 1 asennetaan hissi ja laitureita korotetaan.

4.1.5 Matkustajainformaatio

Riihimäen rautatieasemalla junien aikataulu- ja raidenäyttöjä on aseman aulassa, laiturin yksi asematunnelin portaikossa ja matkakeskuksen parkkitalon ylimmällä eli liityntäpysäköintiparkkitason portaikossa. Kuulutukset junien kulusta kuuluvat asemahalliin ja laitureille. (VR Riihimäen rautatieasema.)

4.1.6 Liityntäpysäköinti

Liityntäpysäköintipaikkoja löytyy Riihimäen asemanseudulta matkakeskuksen eteläpäädyssä olevasta pysäköintitalosta. Pysäköintitalon ylin kerros on varattu liityntäpysäköintiä varten ja pysäköiminen on siellä maksutonta. Myös Peltosaaren puolella on liityntäpysäköintipaikkoja, jotka ovat maksuttomia. Aseman edessä on muutama pysäköintipaikka, mutta ne ovat tarkoitettu lähinnä lyhyt aikaiseen saatto- ja noutoliikenteen käyttöön. Riihimäen asemanseudun pysäköintipaikat on esitetty kuvassa 6.

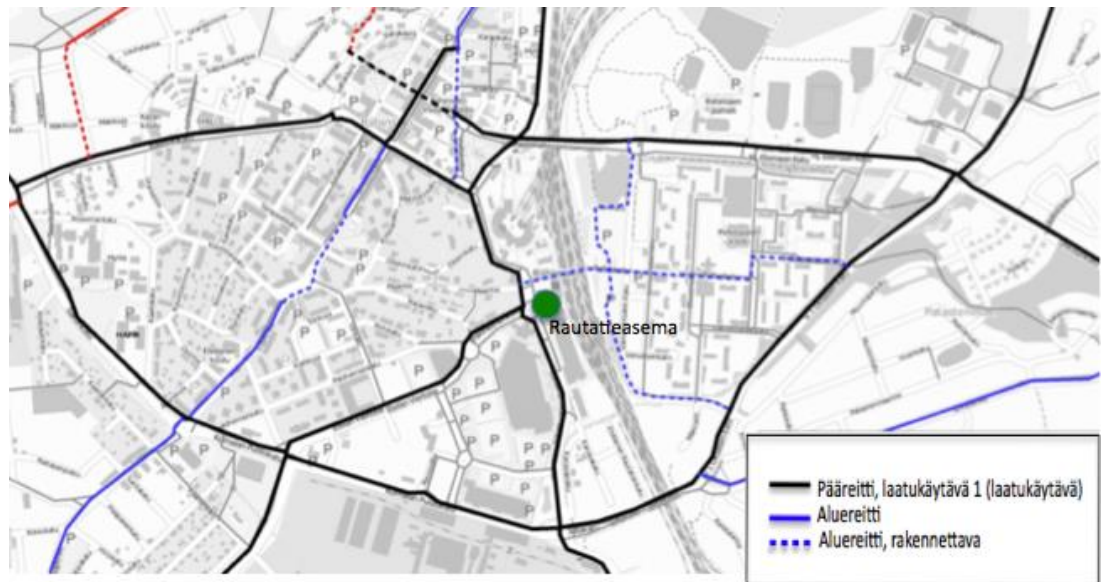

Kuva 6. Riihimäen asemanseudun liityntäpysäköinti parkkipaikat

4.1.7 Jalankulku ja pyöräily

Jalankulku asemanseudulle on hyvin järjestetty. Asemalle tulee joka suunnasta jalkakäytävä.

Pyörätieverkostossa on parantamisen varaa. Rautatieaseman länsipuolelta pääse pyörätieverkoston pääreittejä pitkin rautatieasemalle. Ongelmana on pyöräteiden vähyys pääreiteillä, kuten kuvasta seitsemän on huomattavissa. Peltosaaren puolelta pyörätieverkoston aluereittejä ei kulje. Uudenmaan ELY-keskus kehottaa rakennettavaksi Peltosaaresta rautatieasemalle kuvan seitsemän mukaisen aluereitit. (Mari Ahonen, 2013, 11).

Kuva 7. Riihimäen polkupyöräverkosto (Mari Ahonen, 2013, 11).

Polkupyörien pysäköintipaikat Riihimäen rautatieasemalla sijaitsevat Rautatieaseman pohjoispuolella, Peltosaaren puolella ja Matkakeskus Liikeradan kaupungin puoleisella osalla. Huomion arvoista on, että VR:n sivuilta löytävässä kartassa, joka on esitetty kuvassa 6, ei ole merkitty matkakeskus Liikeradan kaupungin puoleisia polkupyöräpaikkoja. Lisäksi rautatieaseman pohjoispuolella olevat polkupyörätelineet ovat malliltaan sellaisia, että niiden ympäristön kunnossapito on haasteellista eivätkä telineet sovelu leveimmille polkupyörän renkaille. Aseman pohjoispuolella olevat polkupyörätelineet on esitetty kuvassa 8.

Kuva 8. Riihimäen rautatieaseman Pohjoispuolen polkupyöräparkki

Ostoskeskus Liikeradan etupuolella olevat polkupyörätelineet mahdollistavat polkupyörän lukitsemisen rungosta ja telineet soveltuvat kaiken mallisille polkupyörille. Lisäksi telineet ovat kunnossapidon kannalta helppo-

hoitoisia. Polkupyörätelineet sijaitsevat katoksen alla, kuten kuvasta 9 voi huomata.

Kuva 9. Matkakeskus liikeradan kaupungin puoleiset polkupyöräparkit

Aseman aukiolla sijaitsevan grilli Eväspysäkin katoksen alle pysäköidään huomattava määrä polkupyöriä enemmän tai vähemmän hallitusti. Kuva 10 esittää havainnollisesti sen, että Riihimäen rautatieasemalla olisi kysyntää lisäpolkupyöräparkeille.

Kuva 10. Riihimäen rautatieasemalla Grilli Eväspysäkin eteen pysäköityjä polkupyöriä

4.1.8 Turvallisuus

Haastattelujen yhteydessä Riihimäen asemalla selvisi se seikka, että vartiointi alkaa vasta kello neljän aikoihin iltapäivällä. Yhtenä haastattelukertana todistimme kuinka päihteiden väärinkäyttäjät saivat riehua pitkin asemalaitureita ja asematunnelia. Näky on niin arkinen, että siihen asemalla työskentelevät eivät juuri reagoineet.

4.2 Suunnitelmat

Riihimäen rautatieasemaa kehitetään Pasila-Riihimäki ratahankkeen yhteydessä. Ratahankkeen rakennussuunnittelu käynnistyi alkuvuodesta vuonna 2015. Ensimmäisten rakennusurakoiden on tarkoitus käynnistyä vuonna 2016. Ratahankkeen on suunnitelmien mukaan määrä valmistua vuonna 2020. Koko Pasila-Riihimäki ratahankkeen kustannusarvio on 150 miljoonaa euroa. (Liikennevirasto 2012, 14.)

Pasila-Riihimäki ratahankkeen yhteydessä Riihimäen rautatieaseman palvelutasoa parannetaan. Kaikki laiturit korotetaan sille korkeudelle että esteetön kulku junaan on mahdollista. Laiturille 1 rakennetaan hissi asematunnelista, mikä parantaa asemalla esteetöntä kulkua. Laiturikatosten puuosia kavennetaan turvallisuusmääräysten mukaisiksi keskimmaisella ja itäisillä laitureilla. Laiturikatoksia kunnostetaan ja maalataan samalla. Myös aseman valaistusta uusitaan. (Liikennevirasto 2012, 14.)

Peltosaaren yleissuunnitelmassa esitetty asematunnelin Peltosaaren päädyn laajennus ei kuulu Pasila-Riihimäki ratahankkeeseen. Riihimäen kaupunki huomioi asematunnelin tavoitteellisen laajennuksen tulevaisuuden asemakaavaan liittyvissä muutossuunnitelmissa. Huomioitavaa on myös se, että asematunnelin Peltosaaren puoleisen päään laajentaminen kuuluu myös ratahallinnolle. (Niemi, sähköpostiviesti 17.4.2015.)

4.2.1 Mal-ryhmän suunnitelmat

Maankäytön, asumisen ja liikenteen ryhmällä eli MAL-ryhmällä ei tällä hetkellä ole sellaisia suunnitelmia, jotka liittyisivät Riihimäen asemaan. (Ahonen, haastattelu 14.3.2015)

5 VERTAISARVIOITAVAT ASEMAT

5.1 Asemat

Vertaisarvioitaviksi asemiksi Suomesta valittiin Tikkurila ja Lahti. Ulkomaisista asemista valittiin Ruotsissa Gävlessä sijaitseva matkakeskus. Valinta kohdistui näihin asemiin, koska Tikkurilan asema sijaitsee Suomen kasvukäytävällä ja näin ollen siitä voi löytyä sopivia ratkaisuja Suomen kasvukäytävän yleisilmeen yhtenäistämiseksi. Tikkurilan aseman uudistuksesta mahdollisesti löytyy Riihimäen asemanseudullekin tuotavia ratkaisuja. Lahti valittiin, koska sitä ollaan juuri uudistamassa, ja se on sa-

manlainen solmukohdan asema kuin Riihimäki ja käyttäjämäärältään se on kokolailla Riihimäen kokoinen. Gävle valittiin, koska sen matkustajamäärät ovat kokolailla samansuuruiset Riihimäen kanssa. Lisäksi Gävlessä matkakeskusuudistus on onnistunut.

5.2 Tikkurila

Uudistettu Tikkurilan matkakeskus Dixi avattiin 15.1.2015. Siitä odotetaan Suomen toiseksi vilkkainta rautatieasemaa Kehäradan kehityksen myötä. (VR Tikkurilan matkakeskus.)

5.2.1 Oheispalvelut

Tikkurilan matkakeskuksesta löytyvät liikkeet ja oheispalvelut on esitetty taulukossa kaksi. Taulukosta ilmenee, että palvelut ovat sen verran kattavia, että junalla matkustaja pystyy hoitamaan monipuolisesti asiansa siellä. (VR Tikkurilan matkakeskus.)

Taulukko 2. Tikkurilan matkakeskuksen liikkeet ja oheispalvelut

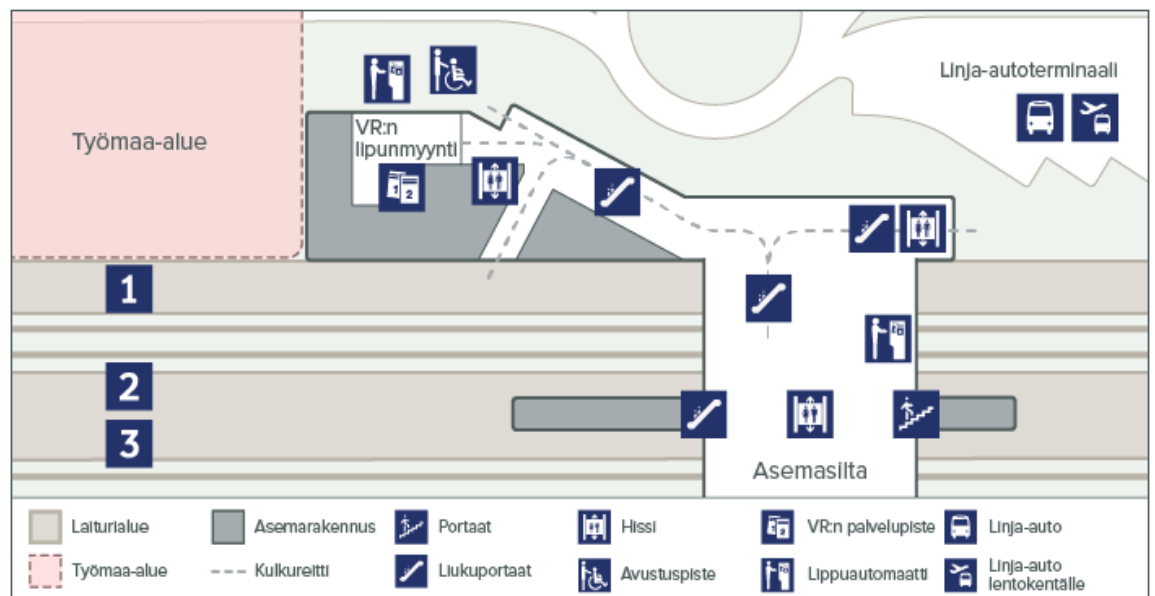
Liikkeet	Kahvilat ja ravintolat	Palvelut
Glitter	Cafe Zino	Hair Design 5
Kaivokukka	Grande Parilla	Salon Pepe Åhman
Karkkitori	Hao King	SOL Pesulapalvelut
Kultasde	La Pasteria Italiana	Terveystalo
Musti ja Mirri	Maltainen Metso	Vantaa-info
Pocket Shop	Marian Konditoria	VR
Prink	Picnic	
R-kioski	Robert's Coffee	
S-market		
Stop@Station, 1.kerros		
Stop@Station, asemasilta		

5.2.2 Esteettömyys

Tikkurilan uudistuneessa matkakeskuksessa esteettömyys on otettu huomioon seuraavilla tavoilla

1. Lipunmyyntiin pääsee esteettömästi tultaessa kaupungin tai laiturién puolelta
2. VR:n lipunmyynti pisteessä on palvelukassa pyörätuolilla liikkuvia asiakkaita varten, mihin on esteetön pääsy
3. VR:n lipunmyynnin jokaiseen palvelupisteeseen on sijoitettu induktiosilmukka kuulovammaisia varten
4. Laitureille ja sitä kautta junaan pystyy siirtymään asemasillalta hissillä tai liukuportaita pitkin
5. VR:n lipunmyynnin välittömässä läheisyydessä on asemasillalle vievä hissi
6. Asemasillalla on piste kuulovammaisille

Kuvassa 11 on esitetty VR:n lipunmyyntipisteen sijainti Tikkurilan matkakeskuksessa. Lipunmyyntipiste on katutasossa tultaessa kaupungin puolelta, työmaa-alueen suunnasta. Kuvasta 12 ilmenee miltä VR:n asiakaspalvelupisteen opastus ja hissien sijainti näyttää luonnossa. Lattiassa on myös näkövammaisia varten opastuslista, joka on merkitty kuvaan 12 haa-lealla vihreällä värillä. (VR Tikkurilan matkakeskus.)

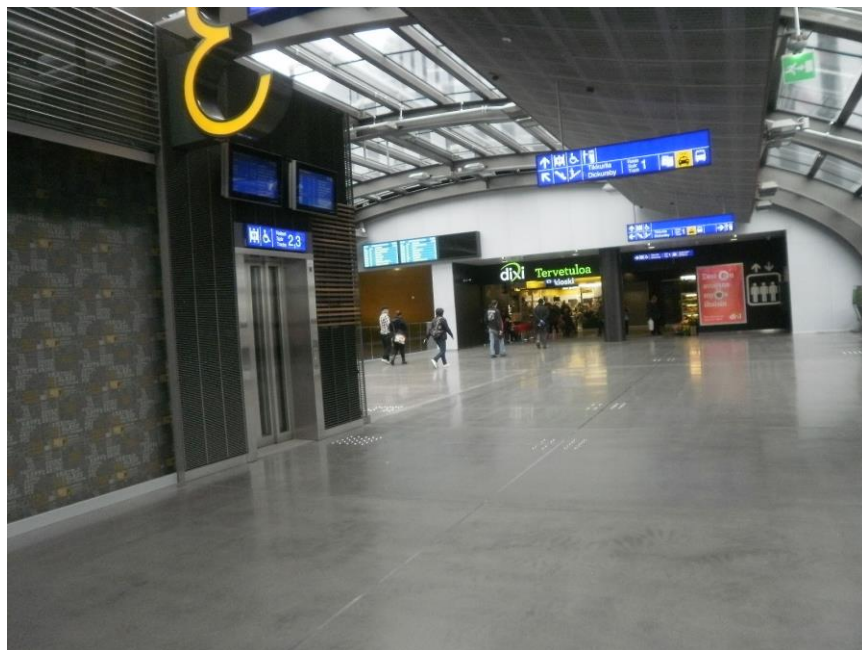

Kuva 11. Tikkurilan matkakeskuksen esteettömien kulkureittien opastus

Kuva 12. Tikkurilan matkakeskuksen VR:n palvelupiste, hissi asemasillalle ja opastus

Liikuntaesteinen tai näkövammainen pystyy siirtymään asemasillalle kuvassa 12 olevalla hissillä ja sen jälkeen siirtymään laitureille 1,2 ja 3, joko hissillä tai liukuportaita pitkin, joiden sijainti ilmenee kuvasta 11. Hissit on merkitty hyvin suurilla ja näkyvillä piktogrammeilla, kuvat 13 ja 14 havainnollistavat hyvin hissien piktogrammien näkyvyyttä.

Kuva 13. Tikkurilan matkakeskuksen asemasillan hissiin opastus kauempaa

Kuva 14. Tikkurilan matkakeskuksen hissille opastus

Laitureilla on myös erinomainen opastus hisseille, kuten kuvassa 15 on havainnollistettu.

Kuva 15. Tikkurilan matkakeskuksen hissille opastus laitureilla

Näkövammaisia varten Tikkurilan matkakeskuksen ulko- ja sisäpuolelle on tehty esteettömät reitit näkövammaisille. Näkövammaisten reitit opastavat linja-autojen laitureille, VR:n palvelupisteelle, hisseille, liukuportaille, lippuautomaateille, kauppakeskuksen puolelle sekä asemasillalla olevalle infopisteelle. Infopisteeltä löytyy opastus sokeankirjoituksella sekä kuulolaitteessa kuuluvan informaation pisteelle ja WC:lle. Esteettömien reittien merkitseminen on esitetty kuvassa 16.

Kuva 16. Näkövammaisten opastus Tikkurialan matkakeskuksessa, ulkona ja sisällä

5.2.3 Matkustajainformaatio

Tikkurilan matkakeskuksen matkustajainformaatio on erinomaista. Matkakeskuksessa on opastintauluja ja informaatiomonitoria sijoitettuna siten, että ne muodostavat katkeamattoman informaatioverkon matkakeskuksen käyttäjälle. Kuva 17 havainnollistaa kuinka hyvin matkustajainformaatiota Dixissä on saatavilla. Myös laitureilla on informaatiomonitorit ja opastintaulut, jotka on kuvattu kuvassa 18.

Kuva 17. Tikkurilan matkakeskuksen matkustajainformaatio

Kuva 18. Tikkurilan matkakeskuksen laitureilla oleva matkustajainformaatio

5.2.4 Matkaketjun toimivuus

Tikkurilan matkakeskuksessa on pyritty jo suunnitteluvaiheessa huomioimaan matkaketjun toimivuus. Linja-autotermiinaali on sijoitettu matkakeskuksen yhteyteen, joten matkustaja pystyy jatkamaan matkaansa sujuvasti. (YTV Vaihtojen helpottaminen ja nopeuttaminen Tikkurilan asemalla erityisesti lentomatkustajien kannalta, 2009.)

5.2.5 Liityntäpysäköinti

Tikkurilan matkakeskuksella on vielä käytössä poikkeusjärjestelyt pysäköinnin osalta, koska matkakeskuksen rakennustöiden toinen vaihe on vielä käynnissä. Kuvan 19 mukaisissa kohdissa on mahdollisuus henkilöautojen liityntäpysäköintiin ja saatto- ja noutoliikenteelle on myös esitetty lyhytaikaisen pysäköinnin paikat kuvassa 19. Matkakeskus Dixissä on maksullisia pysäköintipaikkoja 500 kpl.

Kuva 19. Tikkurilan matkakeskuksen väliaikaiset pysäköintijärjestelyt

5.2.6 Jalankulku ja pyöräily

Tikkurilan matkakeskus on hyvien kävely- ja pyöräilyreittien saavutettavissa. Liitteestä 1 selviää, että matkakeskukseen pääsee kävely- ja pyörätietä pitkin joka suunnasta. Pyöräilyreitit ovat yhtenäisiä, joten polkupyörällä liikkujan ei tarvitse kulkea pääreittejä kuljettaessa ajoradalla. (Pääkaupunkiseudun ulkoilukartta.)

Tikkurilan matkakeskuksen pyörätelineet ovat huomionarvoiset. Kuvassa 20 näkyy niiden muotoilu. Kuvassa 20 olevan polkupyörätelineen etuina on se, että niihin pystyy pysäköimään millaisen polkupyörän tahansa, esimerkiksi renkaan leveys ei ole rajoittava tekijä. Lisäksi erityisesti talvikunnossapidon koneellinen lumen siirtäminen niiden ympäriltä on helppoa.

Kuva 20. Tikkurilan matkakeskuksella olevat pyörätelineet

Tikkurilan asemalla on pyöräparkkipaikkoja yhteensä 788 kappaletta. Runkolukittavia pyörätelinepaikkoja on matkakeskuksen pohjoispuolella 76 kappaletta. Runkolukittava polkupyöräteline on esitetty kuvassa 20. Matkakeskuksen eteläpuolella, kuvassa 21 on polkupyöräparkkipaikkoja yhteensä 646, joista perinteisellä polkupyöräteline tyypillä varustettuja ja 260 polkupyöräparkkipaikkaa on runkolukittavalla telinetyypillä varustettu sekä polkupyöräkatospaikkoja on 42 kappaletta. Kuvassa 21 on havainnollistettu polkupyöräparkkipaikkojen sijaintia ja paikkamäärä jakaumaa. (Liityntäpysäköinti 2015.) Kuvasta näkyy että pyöräparkit sijaitsevat molemmin puolin asemaa, niistä on lyhyt kävelymatka matkakeskukseen ja laiturialueille. (Vantaan kaupunki 2015.)

Kuva 21. Tikkurilan matkakeskuksella olevat polkupyöräparkkien sijainti

5.3 Lahti

Lahden matkakeskusuudistuksen pitäisi olla valmis vuoden 2015 syksyllä. Lahden rautatieaseman yhteyteen rakennetaan matkakeskus samalla lailla kuin Riihimäellä on tehty. Konseptikin on kokolailla samanlainen kuin Riihimäellä, eli joukkoliikennepalvelut pyritään saamaan yhtenäisemmin matkustajien käyttöön. Samalla tavalla kuin Riihimäellä Lahden matkakeskukseen houkutellaan yrityksiä. (Lahti uudistuu 2015.)

Voidaan siis päätellä, että matkakeskuskonsepti koetaan toimivaksi ja taloudellisesti kannattavaksi ratkaisuksi myös Lahdessa. On kuitenkin huomioitava, että Lahden alueella asuu vähän yli 100 000 asukasta, joten matkakakeskuksen potentiaalisia asiakkaita on myös paikallisista asukkaista enemmän kuin Riihimäellä.

5.4 Gävle

Gävlen matkakeskus on kokoluokaltaan matkustajamäärällä mitattuna suunnilleen Riihimäen kokoinen asema. Gävlen matkakeskus uudistettiin vuonna 1998. Uudistusten avulla matkakakeskuksen kävijämäärät nousivat vuoden 1996 noin puolella. Vuonna 1996 matkustajia oli noin 1900 päivässä ja vuonna 2008 noin 3800 päivässä. (Resecentrum, 1999.)

Gävlessä parannuksia tehtiin julkisen liikenteen reitteihin ja aikatauluihin. Lisäksi bussit synkronoitiin paremmin junien aikataulujen kanssa. Polku-pyöräreittejä asemalle parannettiin ja pyöräparkkeja lisättiin ja kunnostettiin. Myös liiketiloja matkakakeskukseen rakennettiin lisää. (Resecentrum, 1999.)

Riihimäkeen verrattuna tilanne näyttää kokolailla samalta. Yksi ero mikä on saattanut vaikuttaa siihen, että Gävlessä on onnistuttu matkakakeskuksen suhteen, on se, että Gävlessä on noin 70 000 asukasta eli potentiaalisia paikallisia matkakakeskuksella asioijia on enemmän kuin Riihimäellä. Toisena syynä voidaan pitää sitä, että Gävlessä kysyntä ja tarjonta kohtasivat matkakakeskuksen liiketiloja lisättäessä.

6 KYSELYHAASTATTELUT

6.1 Toteutus

Käyttäjätutkimus toteutettiin kyselyhaastatteluna ja nettikyselynä. Kyselyhaastattelut tehtiin Riihimäen rautatieasemalla ja Riihimäen Prismassa. Nettikysely julkaistiin Riihimäen kaupungin kotisivuilla ja HAMK:n kotisivuilla, twitterissä ja yammerissa. Riihimäen asemalla suoritettujen haastattelun kyselylomake löytyy liitteenä 2. Netissä ja Prismassa suoritettujen haastattelun kyselylomake löytyy liitteenä 3.

Kyselyn toteuttamiseen liittyvien lupien saantiin liittyi monia ongelmia. VR:ltä kesti kaksi kuukautta antaa lupa toteuttaa kyselyhaastattelu Riihi-

mäen rautatieaseman sisätiloissa. Haastattelun pilotointi tehtiinkin Riihimäen rautatieaseman laiturialueella, jota hallinnoi Liikennevirasto. Liikennevirastolta lupa kyselyn tekemiseen saatiin viikossa.

Alun perin henkilöautolla liikkuvia oli tarkoitus haastatella Riihimäellä Teboilin kylmäasemalla. Lupaa kysyttäessä Teboil vastasi tiedusteluun erittäin nopeasti. Lupaa kysyttiin iltapäivällä ja seuraavana aamuna saatiin vastaus.

Teboil ei antanut lupaa kylmäasemalla haastatteluun. Lupa evättiin hyvin perustein ja hyvässä yhteisymmärryksessä. Syynä tähän olivat vakuutusasiat, sillä jos tankkauksen tai maksun aikana tapahtuisi jotain, mikä johtaisi mahdollisen korvausvastuun selvittämiseen Teboilin ja Hämeen ammattikorkeakoulun välillä. Kylmäasemalla haastattelun olisi voinut toteuttaa siten, että tankannut autoilija haastatellaan tankkauksen jälkeen autoineen sivummalla. Tähän ei ryhdytty, koska se olisi ollut hyvin epäkäytännöllistä ja tehotonta ja otanta olisi jäänyt pieneksi suhteessa käytettyyn aikaan nähden. Henkilöautoilijoita päädyttiinkin haastattelemaan Riihimäen Prismalla, mihin tutkimuslupa saatiin saman tien.

6.1.1 Riihimäen rautatieasemalla ja Prismassa

Riihimäen rautatieasemalla ja Prismassa kyselyhaastattelut toteutettiin taulukon 3 mukaan. Kyselyhaastatteluissa avustivat Hämeen ammattikorkeakoulun liikennealan koulutusohjelman oppilaat Mirella Bitter, Miikka Hara, Kirsi Kangasmaa, Elina Lämsä, Janne Mörttinen ja Juuso Salmesvuori.

Taulukko 3. Kyselyhaastattelujen tekoajat

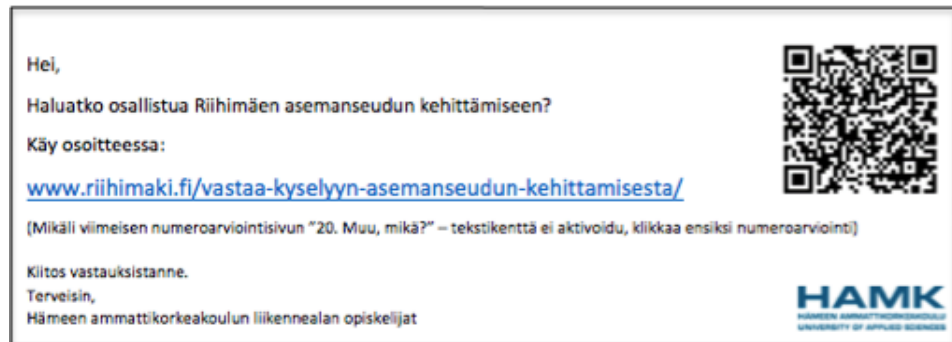
Pvm	Klo	Paikka
4.maalis	12.30-16.00	Asema/Prisma
24.maalis	12.30-16.00	Asema/Prisma
1.huhti	8.00-11.00	Asema/Prisma
8.huhti	8.00-11.00	Asema
14.huhti	12.30-16.00	Asema
16.huhti	12.30-16.00	Asema

6.1.2 Netissä

Netissä kyselyyn oli mahdollista vastata 8.4.- 19.4.2015 välisenä aikana. Kyselyyn osallistui tuona aikana 150 vastaajaa.

6.1.3 Kyselyn mainoskuponki

Riihimäen rautatieasemalla haastatteluja tehneet törmäsivät sellaiseen ongelmaan, että aamulla junaan menijöillä ei ollut aikaa vastata kyselyyn, vaikka tahtotila vastaamiseen olisikin ollut. Tämän vuoksi haastattelijat päättivät jakaa mainoslappuja Riihimäen rautatieasemalla aamujuniin menijöille. Mainoslappu on kuvassa 22 ja siitä selviää kyselyn nettiosoite (liite 3) sekä QR-koodi, minkä kuvaamalla älypuhelimella pääsee suoraan kyselyyn.

Kuva 22. Nettikyselyn mainoslappu, mistä löytyy QR-koodi ja kyselynnetti osoite

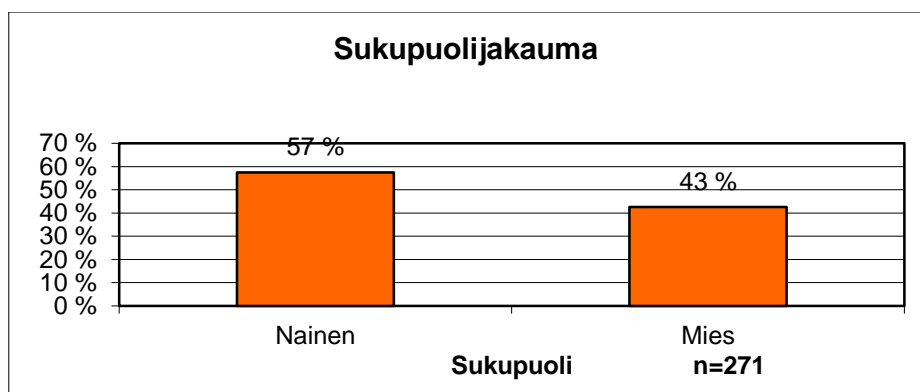
Mainitsemisen arvoista on, että kyselylappujen jakaminen oli hyvin tehokas tapa saada junaa käyttäviä vastaajia lisää. Karkean arvion mukaan joka kolmas mainoslapun saanut junankäyttäjä vastasi nettikyselyyn.

6.2 Kyselyn tulokset

Tutkimuksen aikana saatiin yhteensä 271 vastausta. Tuloksia käsitellään yhdessä niiltä osin kuin kysymykset ovat olleet samoja asemalla tehdyssä haastattelussa sekä Prisman ja Webropol verkkohaastatteluissa. Asemalla tehdyissä haastatteluissa päätavoite oli selvittää jo junalla liikkujien mielenpitoja asemanseudun kehittämistä. Webropol ja Prismalla tehdyillä haastatteluilla pyrittiin samaan esiin ne potentiaaliset käyttäjät, jotka eivät vielä käytä junaa, mutta jotka olisivat mahdollisia uusia käyttäjiä, sekä heidän kehittämistoiveensa asemanseudun kehittämiseksi.

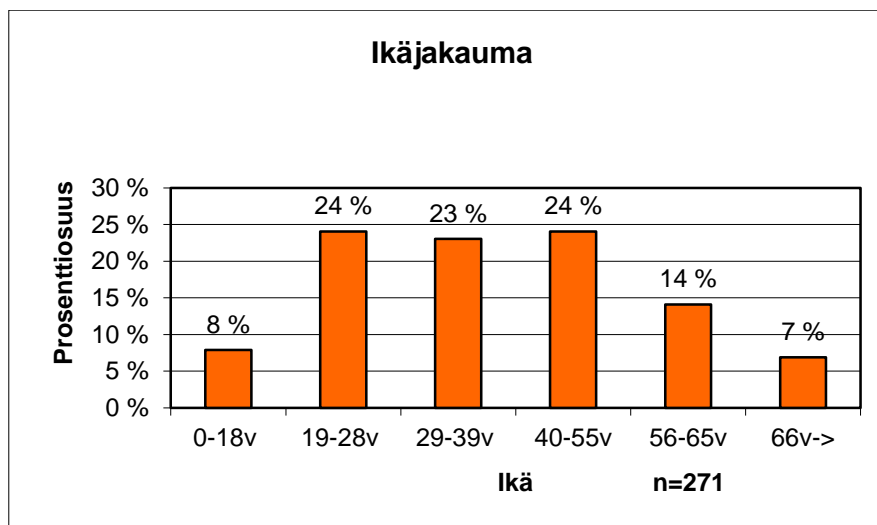
6.2.1 Kyselyn perustiedot

Asemalla ja netissä/Prismalla kyselyyn vastanneista 57% oli naisia ja 43% miehiä. Sukupuolijakauma on esitetty kuviossa 1.

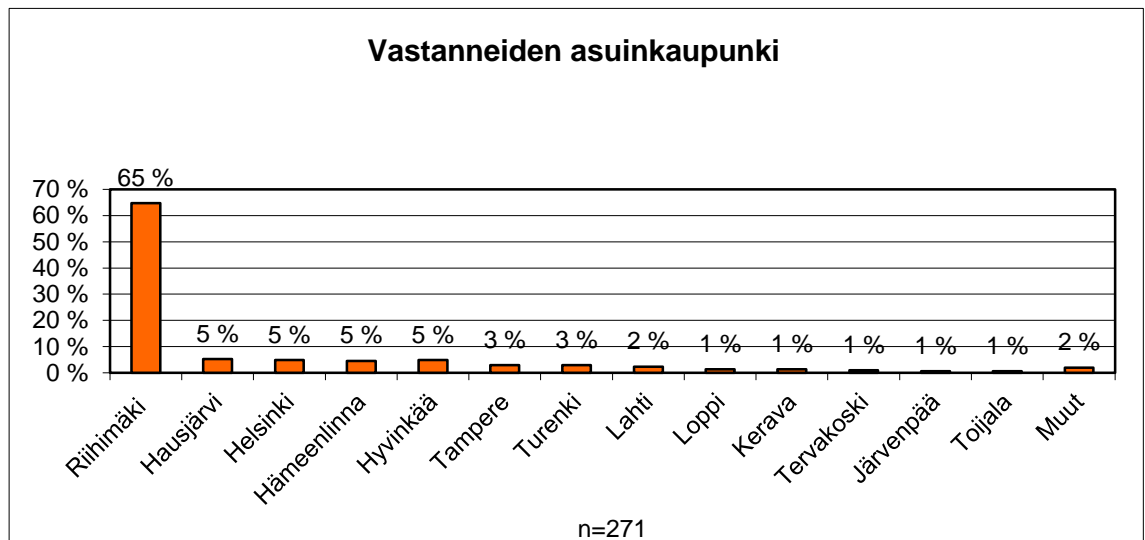
Kuvio 1. Kyselyn sukupuolijakauma

Koko kyselyyn vastanneiden ikäjakaumasta 0-18 ikäisiä oli 8%. 19-55 olivat hyvin tasaisesti edustettuina, 19-28 ikäisiä oli 24%, 29-39 -vuotiaita oli 23% ja 40-55 -vuotiaita oli 24% kyselyyn vastanneista. 56 ikävuodesta ylöspäin vastanneiden ikäjakaumaosuus laski seuraavasti, 56-65 -vuotiaita vastanneista oli 14% ja yli 66 -vuotiaita 7%. Voidaankin havaita että 19-55 -vuotiaat ovat tasaisesti edustettuna ja 55 vuoden jälkeen edustus laskee tasaisesti. Kuten kuviossa 2 havaitaan kyselyyn osallistujat olivat suurimmalta osalta 19-55 ikävuoden välille.

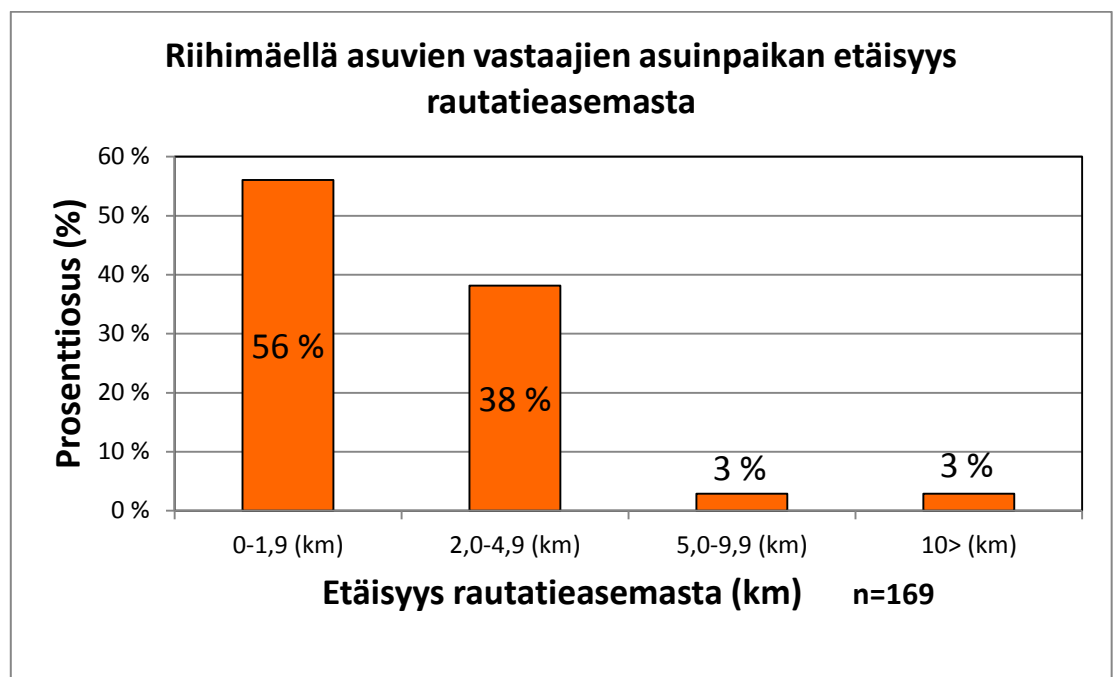
Kuvio 2. Kyselyn ikäjakauma

Kyselyyn vastanneista suurin osa eli 65% asui Riihimäellä. Muista kaupungeista ja kunnista vastanneita oli huomattavasti vähemmän. Viisi prosenttia vastanneista asui Hausjärvelle, Helsingissä, Hämeenlinnassa tai Hyvinkäällä. Kolme prosenttia vastaajista asui Tampereella tai Turengissa. Kaksi prosenttia vastaajista asui Lahdessa. Prosentti vastaajista asui joko Lopella, Keravalla, Tervakoskella, Järvenpäässä tai Toijalassa. Yksittäisten vastaajien asuinpaikkoina olivat Tuusula, Oulu, Tikkurila, Jyväskylä, Vantaa, Seinäjoki, Espoo ja Kajaani. Vastanneiden asuinpaikkajakauma on esitetty kuviossa 3.

Kuvio 3. Vastanneiden asuinkaupunkijakauma

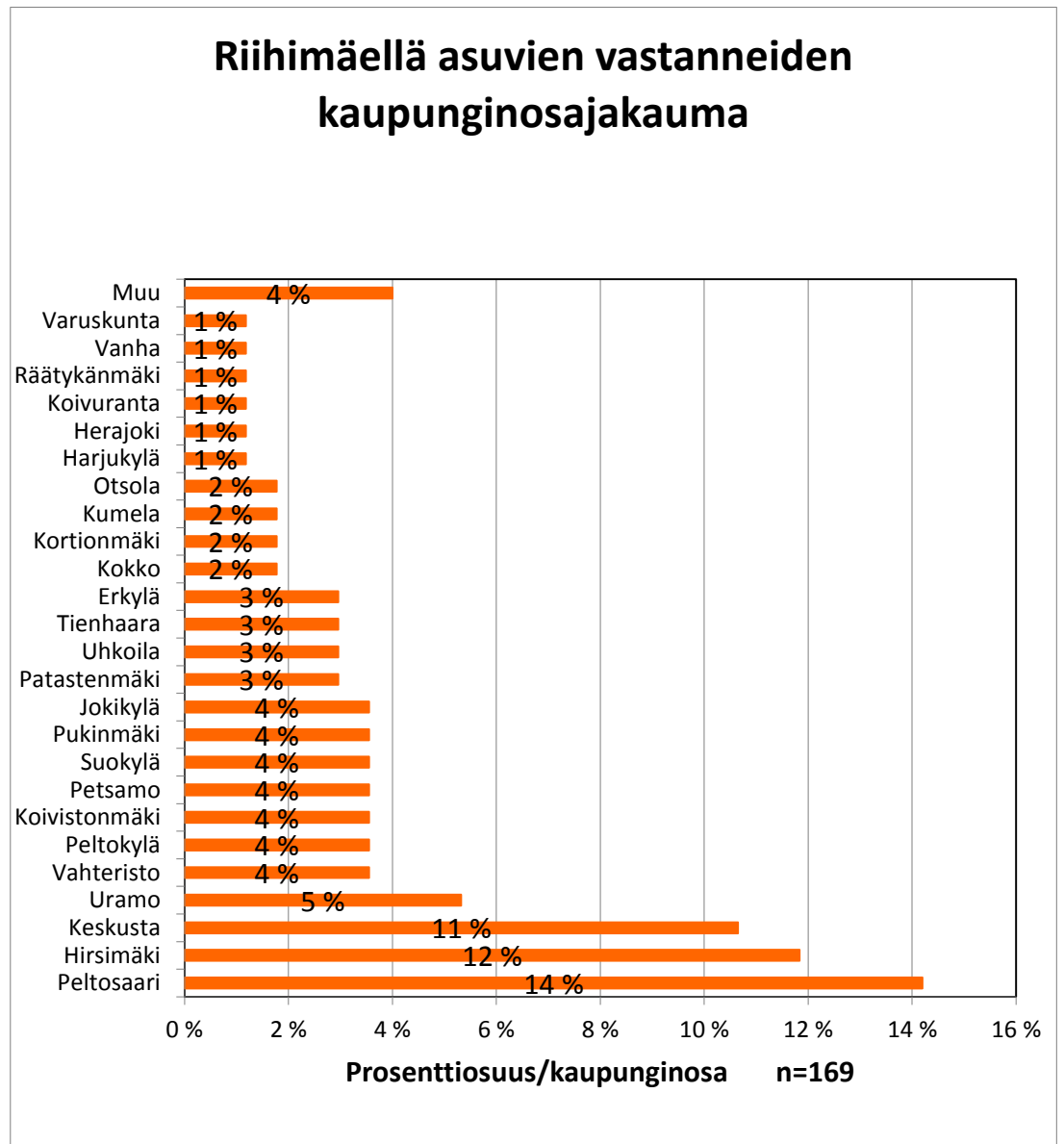
Riihimäellä asuvista vastaajista 56% asui rautatieasemasta enintään 1,9 kilometrin päässä ja 38 prosenttia asui 2-4,9 km säteellä rautatieasemasta. Kolme prosenttia vastaajista asui 5-9,9 km päässä rautatieasemasta. Samoin 3% asui yli 10 km päässä. Riihimäellä asuvien vastaajien etäisyys rautatieasemasta on esitetty kuviossa 4.

Kuvio 4. Riihimäellä asuvien vastaajien etäisyys rautatieasemasta

Riihimäellä asuvista kyselyyn vastanneista suurin osa asuu joko Peltosaarissa (14%), Hirsimäessä (12%) tai Keskustassa (11%). Neljä prosenttia vastanneista asuu Vahteristossa, Peltokylässä, Koivistonmäessä, Petsamossa, Suokylässä, Pukinmäessä ja Jokikylässä. Patastenmäki, Tienhaara, Uramo ja Uhkoila ovat edustettuna kolmen prosentin osuudella. Kahden prosentin osuudella ovat edustettuna Otsola, Kumela, Kortionmäki ja Kokko. Lopuista Riihimäen kaupunginosista tuli yksittäisiä vastauksia.

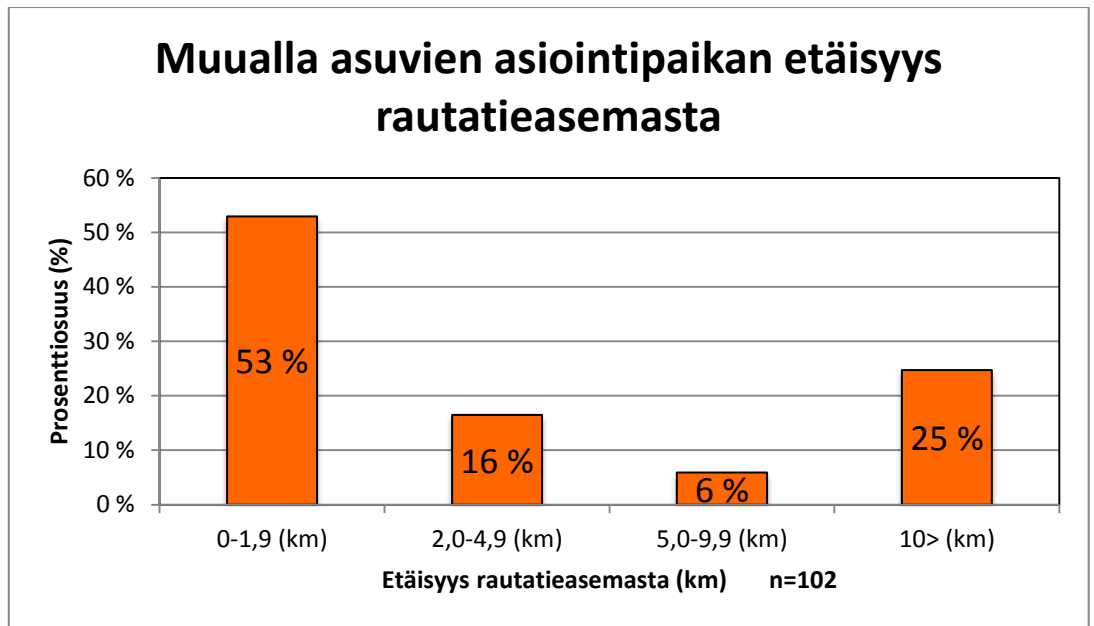
Voidaankin siis todeta, että vastaukset jakautuivat koko Riihimäen alueelle (kuvio 5).

Kuvio 5. Vastanneiden Riihimäellä asuvien kaupunginosa jakauma

6.2.2 Muualla kuin Riihimäellä asuvien asiointi etäisyys rautatieasemasta

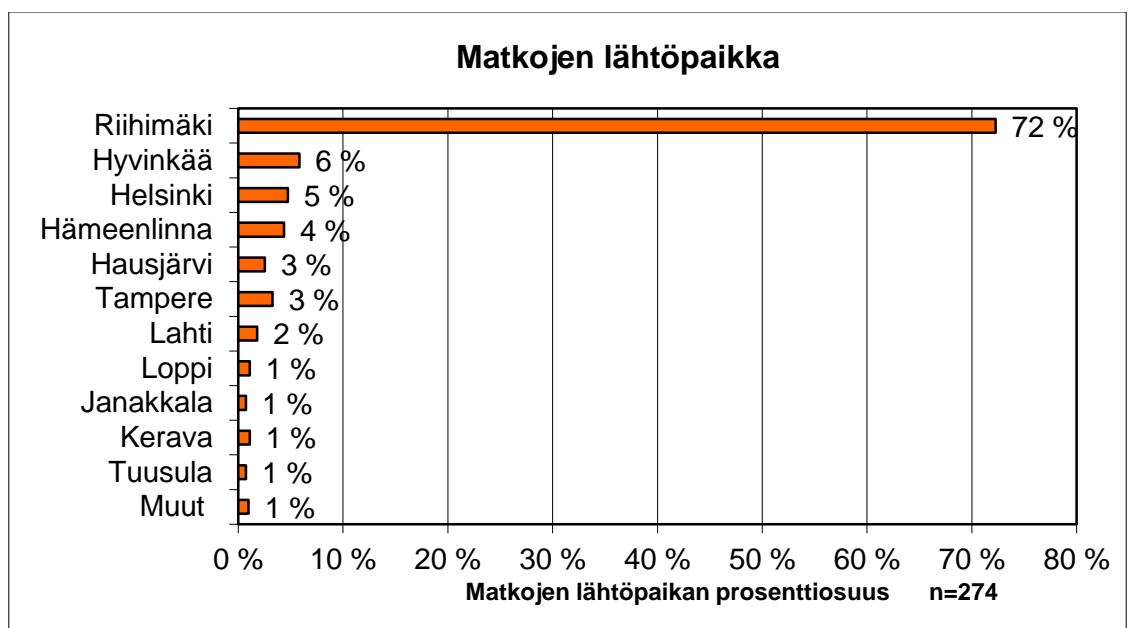
Muualla kuin Riihimäellä asuvat asioivat yleensä alle kahden kilometrin päässä asemasta. Kauempana asioivien osuus laskee kokolailla lineaarisesti suhteessa siihen kuinka kaukana asiointipaikka on rautatieasemasta. Poikkeuksena yli 10 km päässä asioivien osuus, mikä on 25%, missä on mahdollisesti virhettä. Tuloksissa nousee esiin yli 10 km päässä asioivien osuus, joka on 25%. Tämä näkyy kuviossa 6. Mahdollinen virhe voisi johtua kysymyksen väärin ymmärtämisestä. Vastaaja on esimerkiksi ymmärtänyt kysymyksen siten, että kuinka kaukana hän asuu rautatieasemasta.

Kuvio 6. Muualla asuvien asiointipaikan etäisyys rautatieasemasta

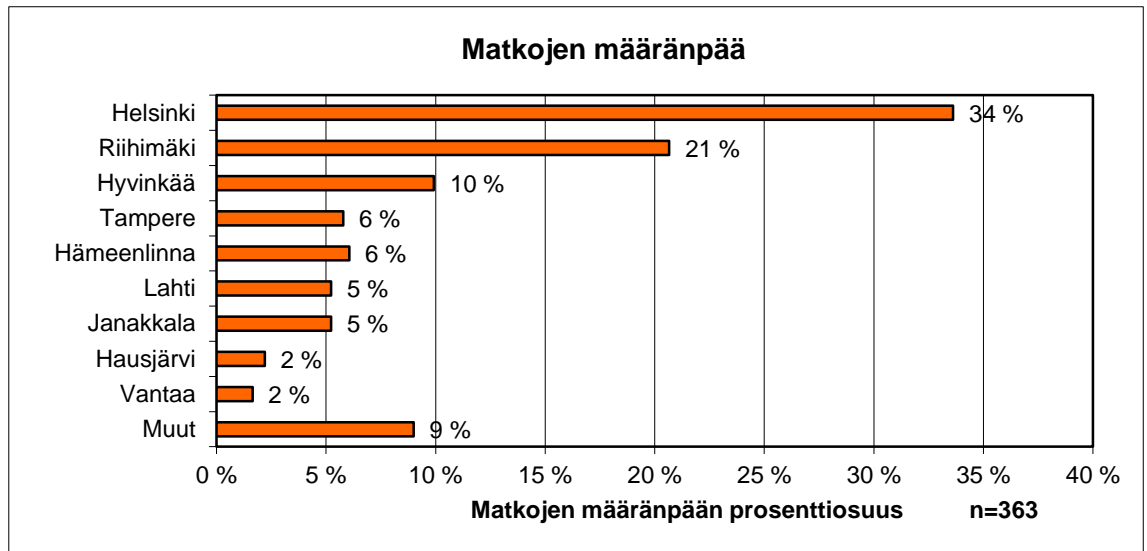
6.2.3 Vastaajien lähtö- ja määräpaikat

Vastaajien lähtö- ja määräpaikat olivat erittäin yhteneviä niin asemalla suoritettussa kyselyssä kuin Prismalla ja netissä tehdyssä kyselyssä, joten lähtö- ja määräpaikka tiedot on käsitelty yhdessä. Vastaajien matka alkoi selkeästi useimmin Riihimäeltä, jonka prosenttiosuus oli 72%. Lähtöpaikkana vastaajilla oli seuraavaksi useimmin Hyvinkää, Helsinki ja Hämeenlinna, mutta näiden prosenttiosuudet jäivät 4-6%:iin kuten kuviossa 7 on esitetty. Perustellusti voidaan todeta, että suurin osa vastaajista aloittaa matkansa Riihimäeltä. Jotkut kyselyyn vastanneista aloittavat matkansa useammasta paikasta.

Kuvio 7. Kyselyyn vastanneiden matkojen lähtöpaikka

Kyselyyn osallistuvien matkan määräpaikka oli useimmin Helsinki, 34 prosentiosuudella. Matkojen määränpäät jakautuivat paljon tasaisemmin kyselyyn osallistuneiden kesken kuin lähtöpaikat. Toiseksi useimmin kyselyyn osallistuneiden määränpaikkana oli Riihimäki ja kolmantena Hyvinkää. Kyselyyn osallistuneiden matkojen määränpäät on havainnollistettu kuviossa 8.

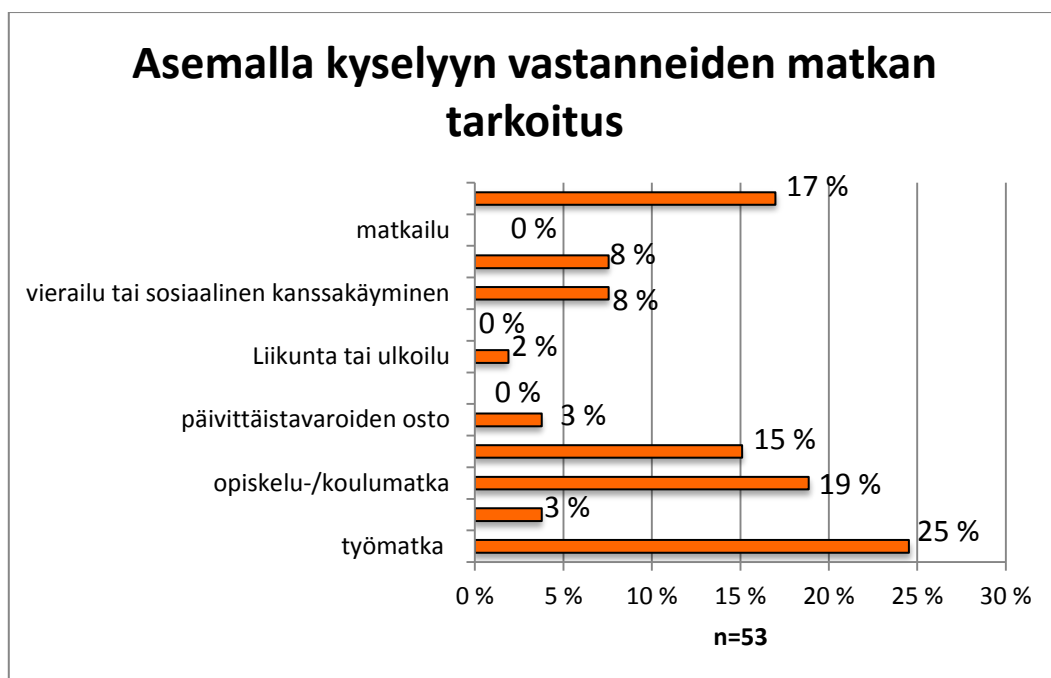
Kuvio 8. Kyselyyn vastanneiden matkojen määränpää

Asemalla haastatteluun osallistuneista 85% oli lähdössä junalla Riihimäen rautatieasemalta ja vastaavasti 15% vastaajista oli saapunut sinne junalla. Monella vastaajalla on useampi matkanmääränpää.

6.2.4 Kyselyyn osallistuneiden kulkutavat ja matkojen tarkoitukset

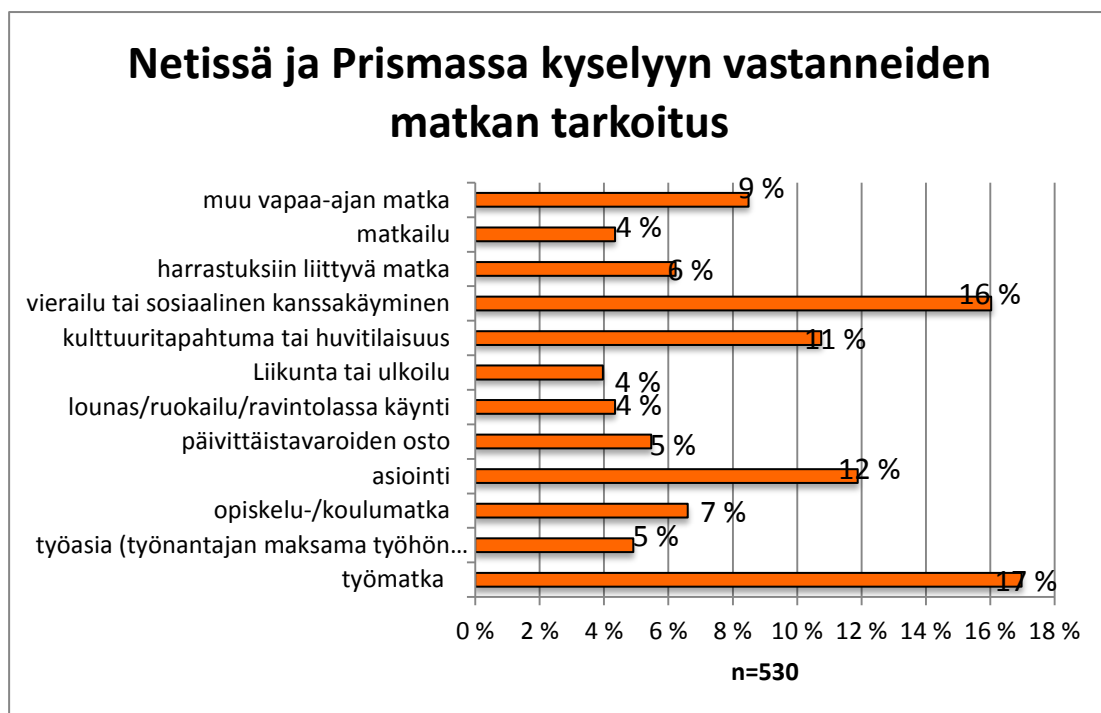
Asemalla kysytty matkan tarkoitus, ja Prismassa/netissä kysytty millaisia matkoja vastaajat yleensä tekevät käsitellään tässä erikseen. Eriksen käsittelyllä saamme paremman kuvan siitä millaisia matkoja tekevät ne, jotka eivät vielä käytä junaa matkojensa tekemiseen.

Asemalla haastatteluun osallistuneilla matkan tarkoitus oli yleisemmin työmatka. Työmatkalaisia asemalla haastatteluun vastanneista oli neljännes. Kyselyyn seuraavaksi eniten vastasivat opiskelu- tai koulumatkalla olevat. Melkein yhtä paljon vastaajia oli vapaa-ajan matkalla taikka asiointimatalla. Kuviossa 9 on esitetty asemalla kyselyyn vastanneiden matkan-tarkoitusten prosenttiosuudet.

Kuvio 9. Asemalla kyselyyn vastanneiden matkan tarkoitus

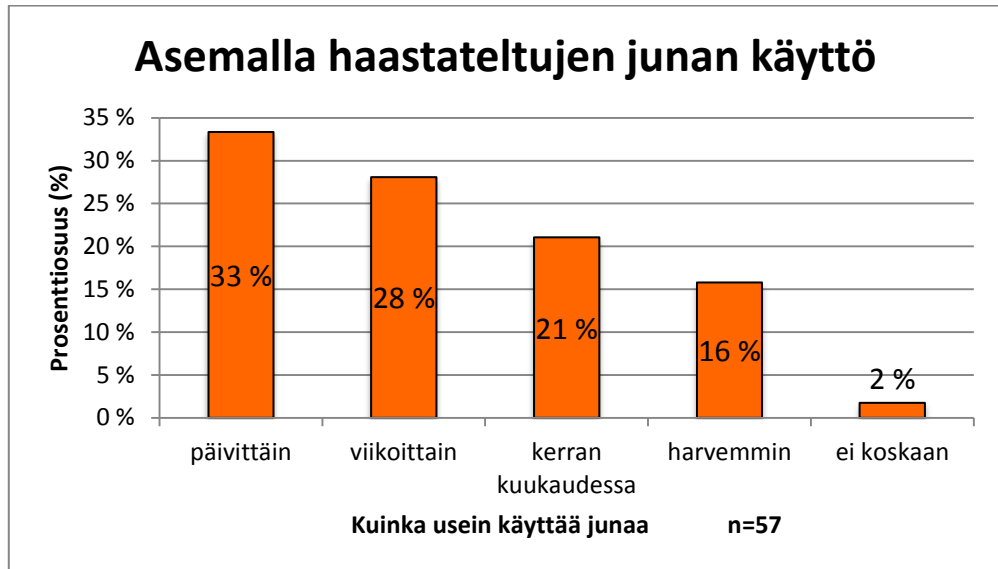
Netissä ja Prismassa kyselyyn vastanneiden matkat ovat yleensä työmatkoja, kuten asemallakin kyselyyn vastanneiden. Erona asemalla vastanneisiin on se, että netissä ja Prismassa vastanneet tekevät enemmän matkoja kulttuuri ja huvitilaisuuksiin sekä matkoja, jotka liittyvät sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kuviossa 10 on esitetty millaisia matkoja näihin kyselyihin vastanneet tekivät.

Kuvio 10. Netissä ja Prismassa vastanneiden matkan tarkoitus

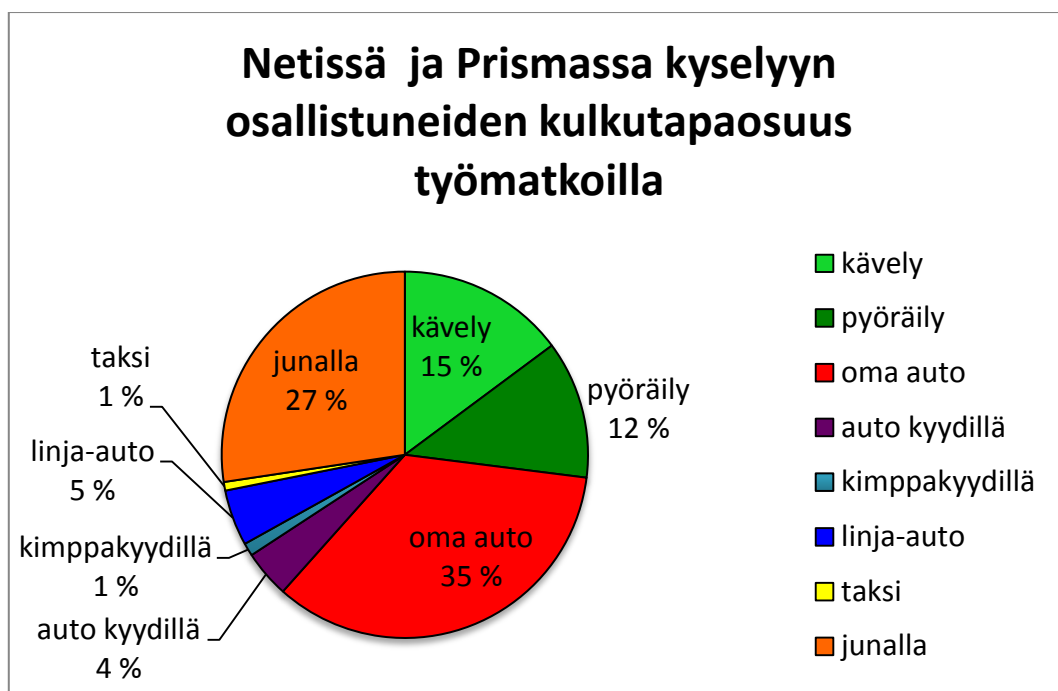
6.2.5 Kyselyyn osallistuneiden junan käyttöaktiivisuus ja kulkutapaosuudet

Asemalla kyselyyn vastanneista noin kolmasosa käytti junaa päivittäin ja viikoittain reilu neljännes. Kerran kuukaudessa junaa vastanneista käytti noin viidennes. Harvemmin junaa käyttäviä vastaajia oli noin 16 prosenttia. Kyselyyn osallistuneista junalle henkilöitä tuovia tai noutavia oli noin kaksi prosenttia. Asemalla kyselyyn osallistuneiden junan käyttöaktiivisuus on esitetty kuviossa 11.

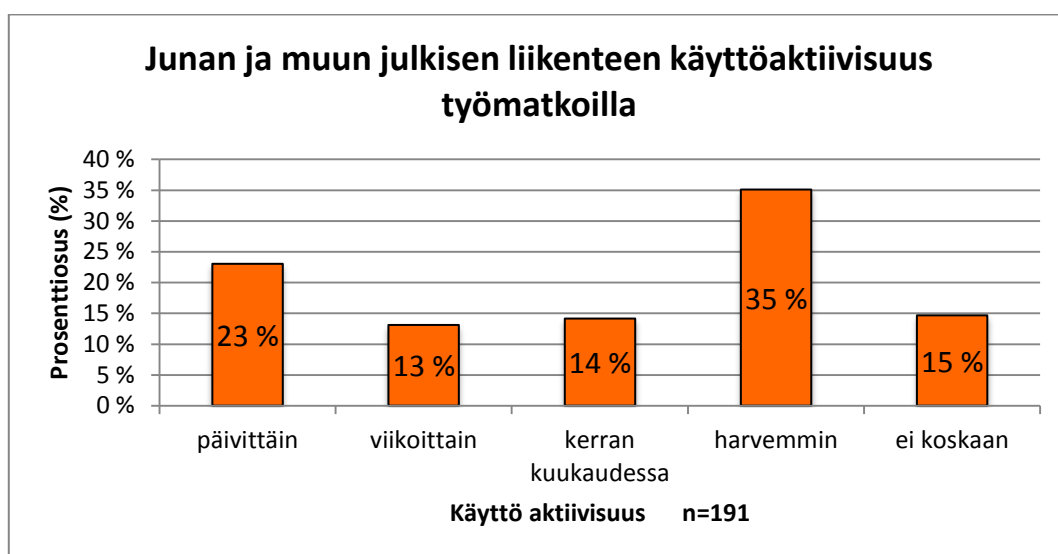
Kuvio 11. Asemalla haastateltujen junan käyttö

Netissä ja Prismassa kyselyyn vastanneista (263 kpl) junaa käytti työmatkojen tekemiseen yli neljännes. Omalla autolla työmatkan kuitenkin teki 35 prosenttia kyselyyn vastanneista. Työmatkan pyöräillen tai kävellen tekee 12-15 prosenttia. Linja-autoa käytti vain 4 prosenttia. Kimppakyytiä hyödynsi työmatkan tekemiseen vain noin prosentti vastanneista. Jakauma on esitetty kuviossa 12.

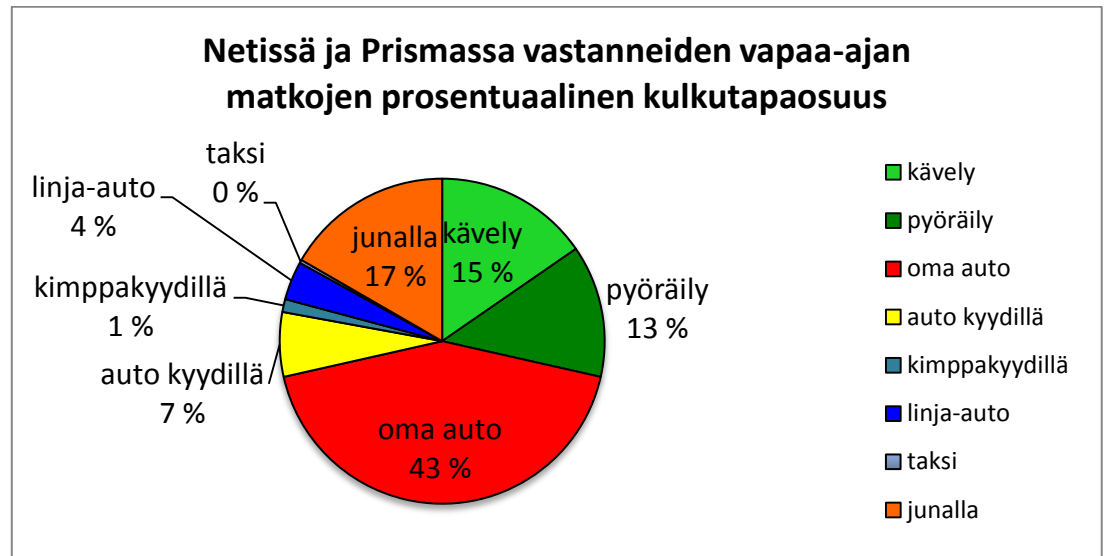
Kuvio 12. Netissä ja Prismassa kyselyyn osallistuneiden prosentuaalinen kulkutapaosuus työmatkoilla

Junaa taikka muuta julkisen liikenteen kulkumuotoa käytti työmatkojen tekemiseen päivittäin netissä tai Prismassa vastanneista noin neljännes. Viikoittain tai kerran kuukaudessa käyttäjiä vastanneista on 13-14 prosenttia. Harvemmin kuin kerran kuukaudessa junaa käyttäviä vastanneista oli 35 prosenttia. Niitä vastaajia, jotka eivät käyttäneet junaa lainkaan oli 15 prosenttia. Junan ja julkisen liikenteen käyttöaktiivisuus on esitetty kuviossa 13. Huomion arvoista on, kuten kuvioista 34 ja 35 huomataan, että oman auton käyttäjiä työmatkoilla oli saman verran kuin harvemmin junaa käyttäviä. Voidaankin siis olettaa, että netissä ja Prismassa kyselyyn vastanneista on 35% prosenttia sellaisia, joita voitaisiin houkutella työmatkoja tekemiseen junalla.

Kuvio 13. Junan ja muun julkisen liikenteen käyttöaktiivisuus työmatkoja tehdessä, Netissä ja Prismassa vastanneiden keskuudessa

Kyselyyn vastanneista (321 kpl) melkein puolet käytti omaa autoa vapaa-ajan matkojen tekemiseen. Junaa käytti vähän alta viidennes. Pyöräilyn ja kävelyn kulkutapa osuus oli 13-15%. Linja-autoa vapaa-ajan matkoihin käytti lähestulkoon saman verran kuin työmatkoihin eli 4 prosenttia. Autokyydillä kuljettiin 3 prosenttia useammin vapaa-ajan matkoja kuin työmatkoja, eli 7 prosenttia kuten kuvioista 14 selviää.

Kuvio 14. Netissä ja Prismassa vastanneiden vapaa-ajan matkojen kulkutapaosuus kaavio

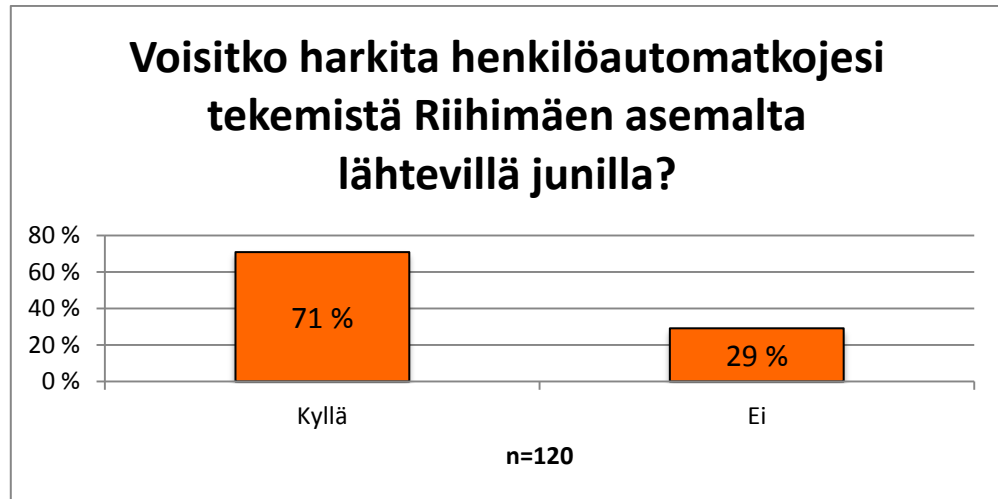
Netissä ja Prismassa vastanneista noin puolet teki harvemmin vapaa-ajan matkansa junalla tai muuta julkista liikennettä käyttäen. Siitä junan ja julkisen liikenteen käytön aktiivisuus laski lähes lineaarisesti siten että, kolme prosenttia vastanneista käytti junaa päivittäin. Tämä ilmenee kuvioista 15. Kaksi prosenttia vastanneista ei käyttänyt koskaan julkista liikennettä vapaa-ajan matkoihinsa.

Kuvio 15. Netissä ja Prismassa vastanneiden junan ja muun julkisen liikenteen käyttöaktiivisuus vapaa-ajan matkoja tehdessä

6.2.6 Kyselyyn osallistuneiden junan käyttöön liittyvä potentiaali

Vastaajilta kysyttiin, voisivatko he harkita henkilöautolla tehtyjen työ- tai vapaa-ajan matkojensa tekemistä junalla. Netissä ja Prismassa kyselyyn osallistuneista noin 70 prosenttia vastasi tähän myöntävästi (kuvio 16).

Kuvio 16. Halukkuus korvata henkilöautolla tehdyt työ- tai vapaa-ajanmatkat Riihimäen asemalta lähtevillä junilla.

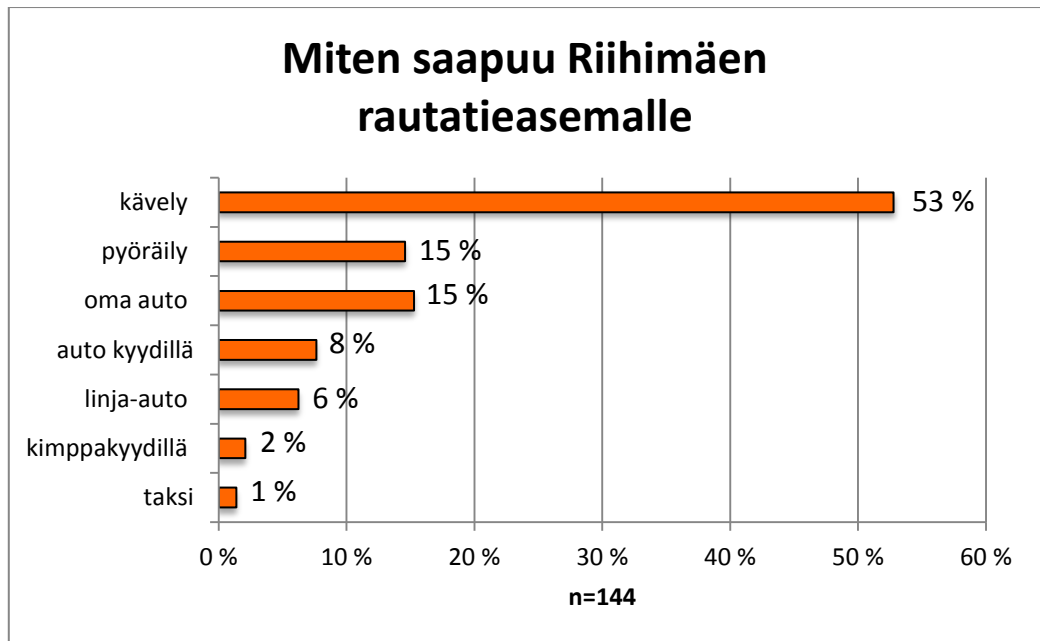
Suurin syy siihen, jos vastaaja ei halunnut korvata henkilöautomatkojaan junalla, oli matkakohteen tavoittamattomuus junalla, mikä oli syynä reilusti yli kolmanneksella. Liian pitkä matka-aika oli syynä 16 prosentilla vastaajista. Vastaajista 13 prosenttia koki junan käyttämisen kalliiksi vaihtoehdoksi. Tähän uskomukseen voisi auttaa oman auton kokonaiskulujen paremmin esiin tuominen. Samoin 13 prosenttia vastaajista koki junien aikataulut sopimattomaksi omiin tarpeisiinsa ja muun julkisen liikenteen aikataulujen yhteensopimattomuuden ongelmaksi. Toisin sanoen julkisen liikenteen matkaketjun toimimattomuus koetaan esteeksi vaihtaa oman auton käyttö junalla tai muulla joukkoliikenteellä matkustamiseen. Junan epäluotettavuus oli esteenä kolmella prosentilla vastaajista. Tämä ilmenee kuvioista 17.

Kuvio 17. Netissä ja Prismassa vastanneiden syyt, minkä takia oman auton käyttöä ei voi korvata junalla

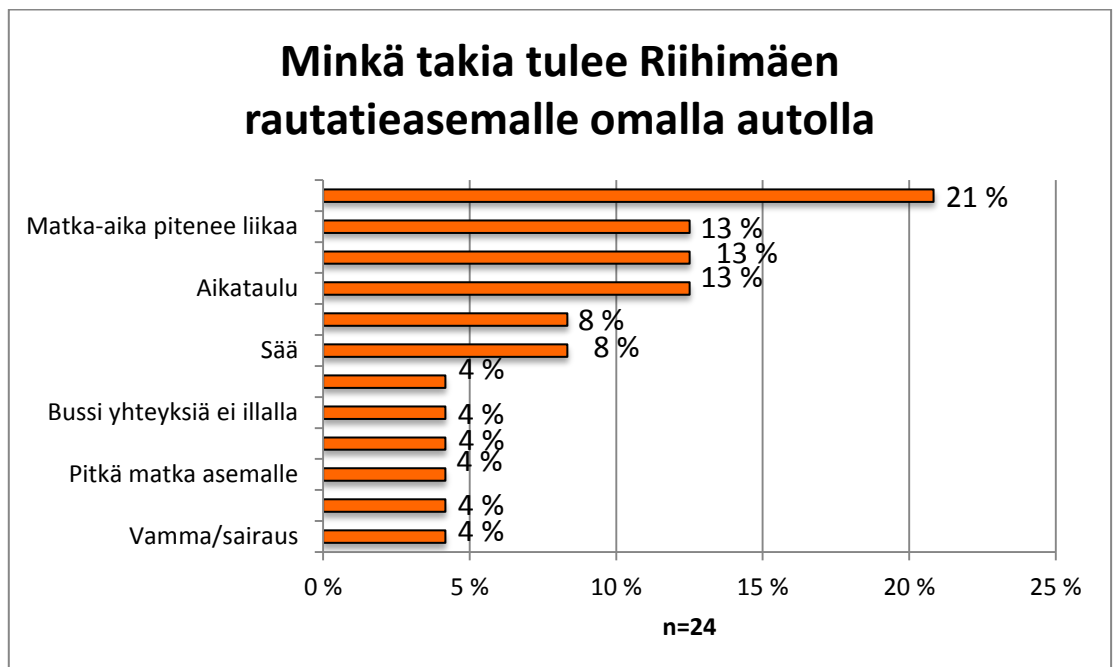
6.2.7 Kyselyyn osallistuneiden kulkutavat ennen ja jälkeen junamatkan

Junaa käyttävistä vastaajista yli puolet saapui Riihimäen rautatieasemalle kävellen. Pyöräillen ja omalla autolla saapui 15 prosenttia vastaajista. Autokyydillä asemalle saapui 8 prosenttia vastaajista. Linja-autolla saapui kuusi prosenttia vastaajista. Kimppakyytiä hyödynsi kaksi prosenttia vastaajista. Prosentti saapui taksilla. Tässä on yhdistetty asemalla ja netissä/Prismassa tehtyjen haastattelun tulokset. Tulokset ilmenevät kuviosta 18. Neljä prosenttia tuli asemalle omalla autolla joko sen takia, että ei ole muuta vaihtoehtoa, asemalle on liian pitkä matka, asemalla tapahtuvien polkupyörä varkauksien vuoksi taikka vastaajalla oli vamma/sairaus, jonka vuoksi omalla autolla liikkuminen oli ainoa vaihtoehto asemalle. Tämä on havainnollistettu kuviossa 19.

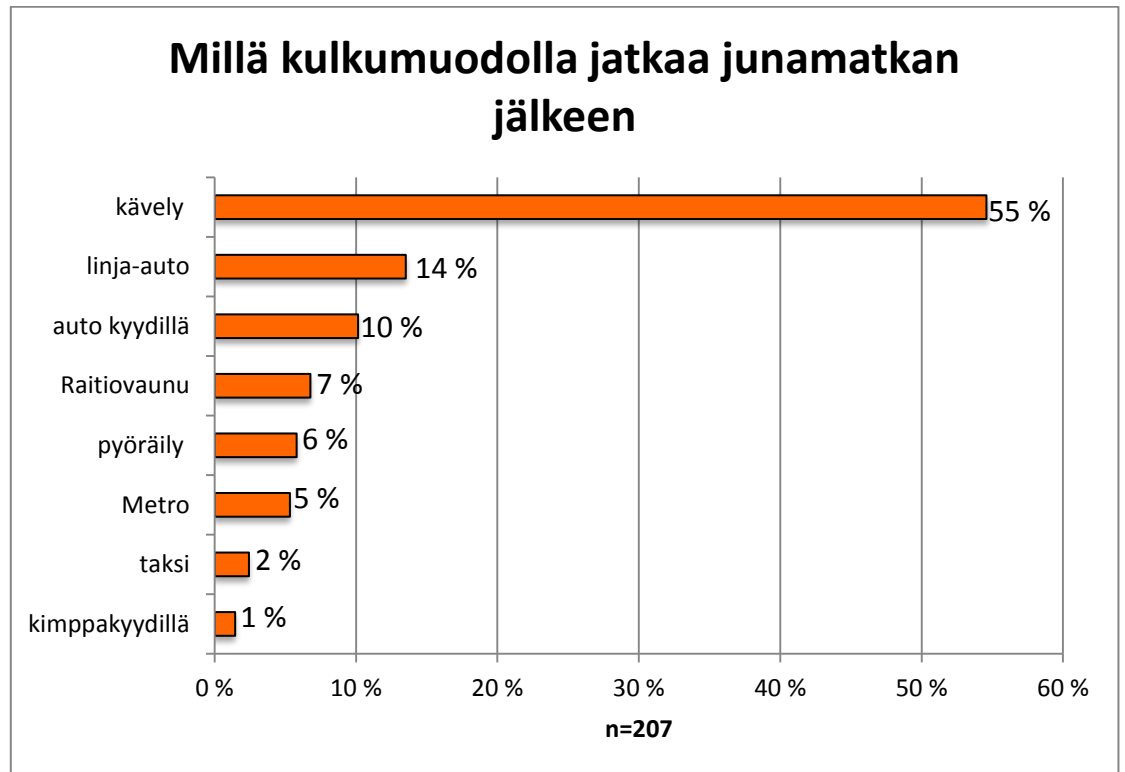
Kuvio 18. Miten kyselyyn osallistuneet saapuvat Riihimäen rautatieasemalle

Suurin syy siihen, että kyselyyn vastanneet tulivat Riihimäen rautatieasemalle omalla autolla, oli lasten hoitoon kuljettaminen. Tämä oli syynä noin viidenneksellä vastaajista. Matka-ajan pituus omaan autoon verrattuna, bussien aikataulut Riihimäellä ja aikataulujen sopimattomuus yleensä olivat syynä omalla autolla asemalle saapumiseen 13 prosentilla kaikista kyselyyn vastaajista. Auton käytön helppous ja sää olivat 8 prosentilla syynä omalla autolla asemalle saapumiseen.

Kuvio 19. Syyt minkä takia kyselyyn vastanneet tulevat rautatieasemalle omalla autolla

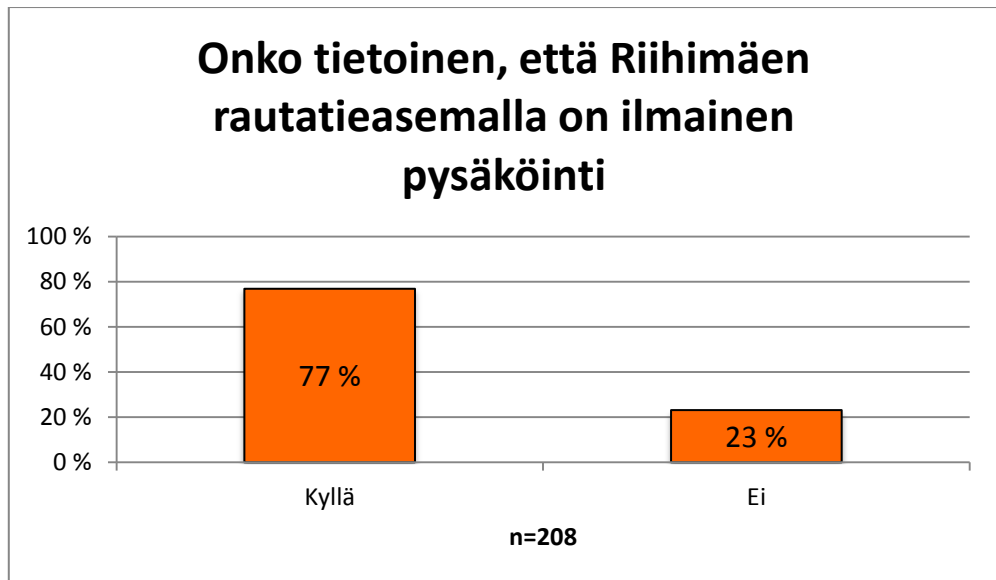
Kaikista kyselyyn osallistuneista yli puolet jatkoi junamatkan jälkeen matkaansa kävellen. Linja-autoa junan matkan jälkeen käytti 14 prosenttia kaikista vastaajista ja autokyydillä jatkoi 10 prosenttia. Raitiovaunulla jatkoi 7 prosenttia ja siitä käyttö laski tasaisesti prosentin välein pyöräilystä metroon. Kaksi prosenttia jatkoi taksilla ja enää prosentti kimppakyydillä. Tämä selviää kuviosta 20.

Kuvio 20. Millä kulkumuodolla kyselyyn vastanneet jatkavat junamatkan jälkeen

6.2.8 Kyselyyn osallistuneiden tietoisuus ilmais pysäköinnistä

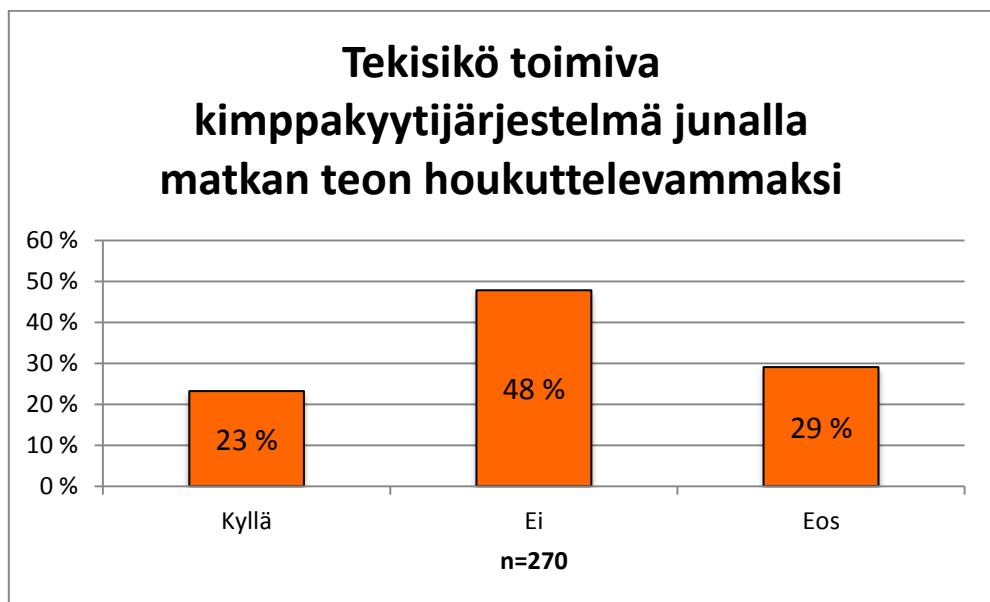
Vastaajista melkein 80 prosenttia oli tietoisia siitä, että Riihimäen rautatieasemalla on ilmainen pysäköinti (kuvio 21). Voidaankin päätellä, että siitä tietämättömyys ei vaikuta merkittävästi junan käytön aktiivisuuteen. Ilmaisesta pysäköinnistä tietämättömien tietoisuuden lisäämiseen voisi riittää pieni mainoskampanja.

Kuvio 21. Kuinka tietoisia kyselyyn vastanneet ovat rautatieaseman ilmaisesta pysäköinnistä

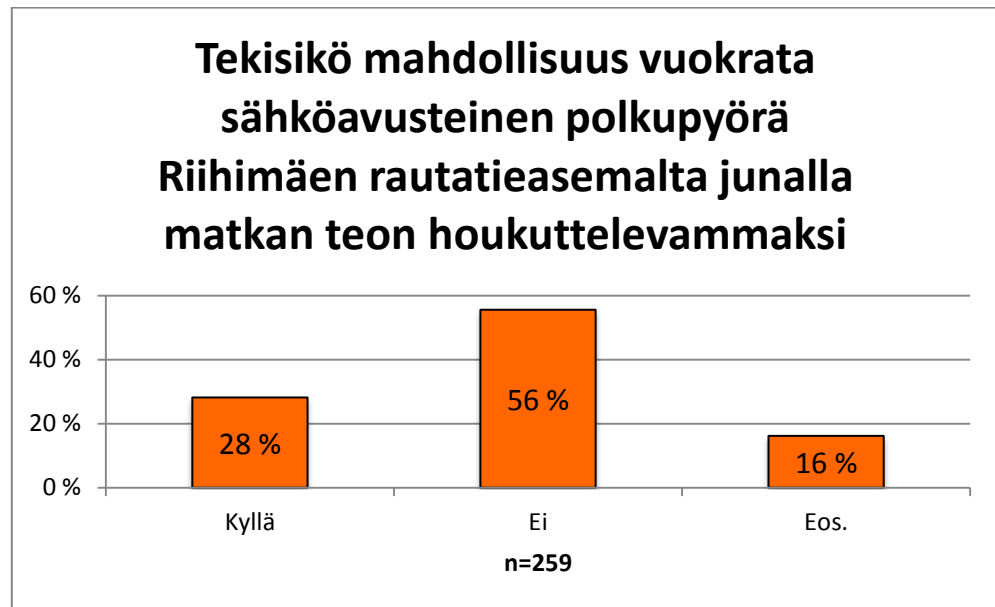
6.2.9 Kyselyyn osallittuneiden mielipiteet kimppakyydistä ja sähköavusteisesta pyörästä

Kaikista vastaajista melkein puolet oli sitä mieltä, että toimiva kimppakyytijärjestelmä Riihimäen rautatieasemalle ei tekisi junalla matkustamisesta houkuttelevampaa. Noin neljännes kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että kimppakyytijärjestelmä tekisi junalla matkanteon houkuttelevammaksi. Kaikista vastaajista 29 prosenttia ei osannut sanoa tekisikö kimppakyytijärjestelmä junalla matkanteon houkuttelevammaksi. Tähän ”ei osaa sanoa” osuuteen mainostus voisi auttaa. Tämä on esitetty kuviossa 22.

Kuvio 22. Kyselyyn vastanneiden keskuudessa kimppakyydin houkuttelevuus

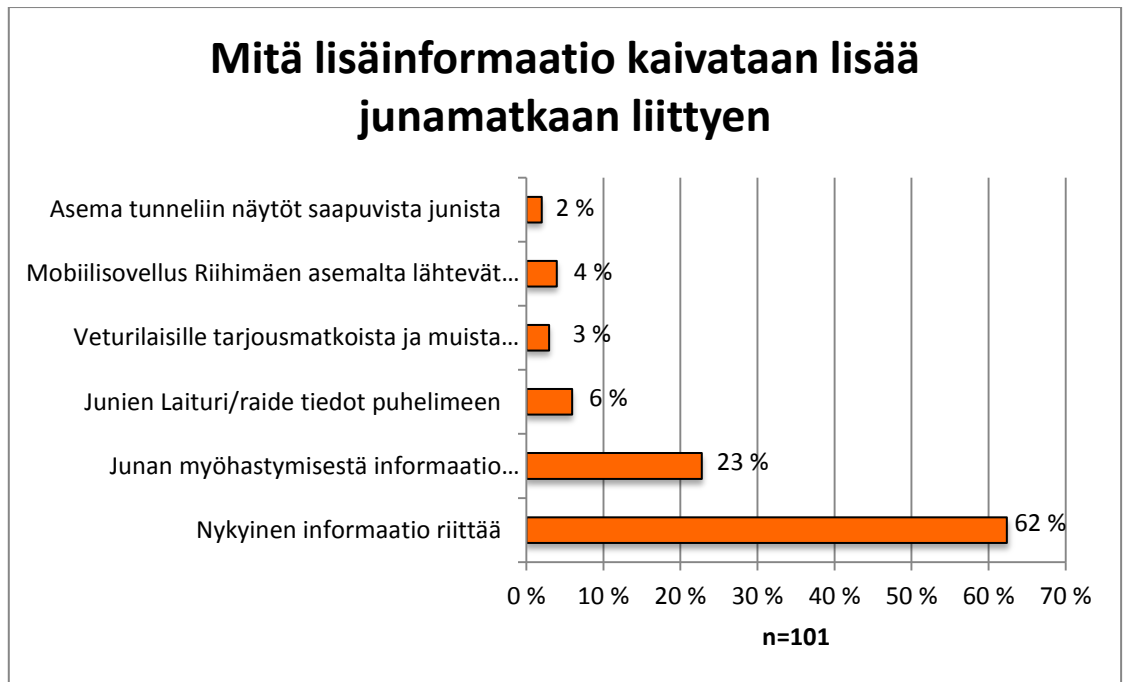
Kaikista vastaajista yli puolet oli sitä mieltä, että mahdollisuus vuokrata sähköavusteinen polkupyörä Riihimäen rautatieasemalta ei tekisi junalla matkan tekoa houkuttelevammaksi. Vastaajista 28% koki sähköavusteisen polkupyörän vuokrausmahdollisuuden lisäävän junalla tehtävän matkan houkuttelevuutta. Niitä, jotka eivät osanneet sanoa lisäisikö vuokrausmahdollisuus junalla matkan teon houkuttelevuutta, oli 16 prosenttia. Tämä ilmenee kuvioista 23.

Kuvio 23. Kyselyyn vastanneiden keskuudessa kokema sähköavusteisen polkupyörän vuokrausmahdollisuuden houkuttelevuus

6.2.10 Kyselyyn vastanneiden toiveet asemanseudun kehittämisestä

Kaikista vastaajista yli 60 prosenttia oli sitä mieltä, että junalla matkan tekemiseen ei tarvita lisäinformaatiota. Noin neljännos kaikista vastaajista koki tarvitsevansa lisäinformaatiota puhelimeensa junan myöhästymisistä. Junien laiturij- ja raidetietoja puhelimeen koki tarvitsevansa kuusi prosenttia vastaajista. Neljä prosenttia kaikista vastaajista toivoisi reaaliaikaista mobiilisovellusta, josta näkisi reaaliaikaisesti Riihimäen rautatieasemalta lähtevät junat ja linja-autot. Veturilaiset toivoivat puhelimeen ilmoitusta tarjousmatkoista ja muista tarjouksista. Veturi on VR:n kanta-asiakasjärjestelmä. Kaikista vastaajista kaksi prosenttia toivoisi Riihimäen rautatieaseman tunneliin näyttöjä saapuvista junista. Tämä ilmenee kuvioista 24.

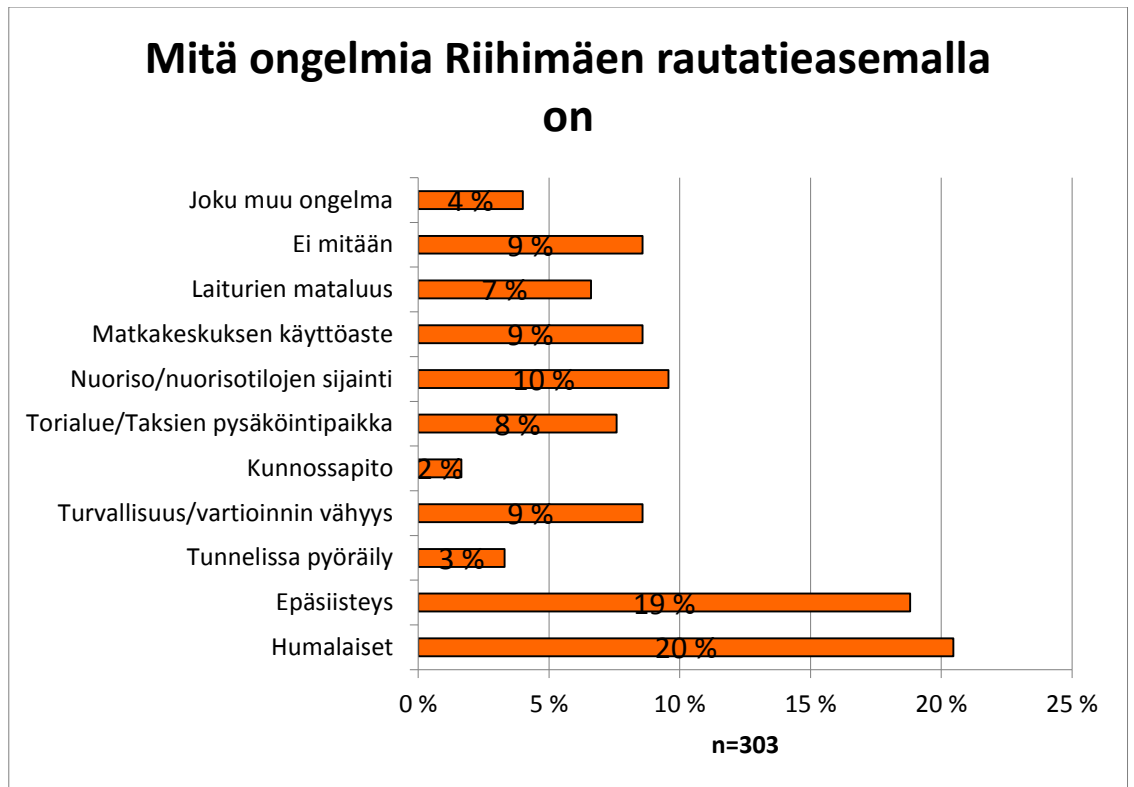
Kuvio 24. Mitä lisä informaatiota kyselyyn vastanneet haluaisivat lisää

Kaikista vastaajista noin neljännes koki, että siisteyden parantaminen Riihimäen rautatieasemalla ja asematunnelissa parantaa viihtyisyyttä. Häiriötä aiheuttavien henkilöiden ja humalaisten poistamisen koki 13 prosenttia vastaajista viihtyisyyttä parantavaksi asiaksi. Kaikista vastaajista 12 prosenttia koki matkakeskuksen käyttöasteen parantamisen lisäävän viihtyisyyttä. Vastaajat kokivat, että jos matkakeskuksen käyttöaste paranee niin myös ihmisten määrä matkakeskuksella kasvaa, mikä parantaa turvallisuutta. Turvallisuuden parantamisen ja vartiointin lisäämisen koki 8 prosenttia kaikista vastaajista viihtyisyyttä lisääväksi tekijäksi. Viheristutuksia ja aseman yleisilmeen, tunnelin ja sisätilojen viihtyisämmäksi tekemistä toivoi 6-7 prosenttia kaikista vastaajista. Muutaman prosentin viihtyisyyttä lisäävät keinot on esitetty kuviossa 25. Nostettakoon muutama prosentin toimista esiin se, että prosentti kaikista vastaajista kokee kaupunki pyörän vuokrausmahdollisuuden olevan viihtyisyyttä lisäävä toimi.

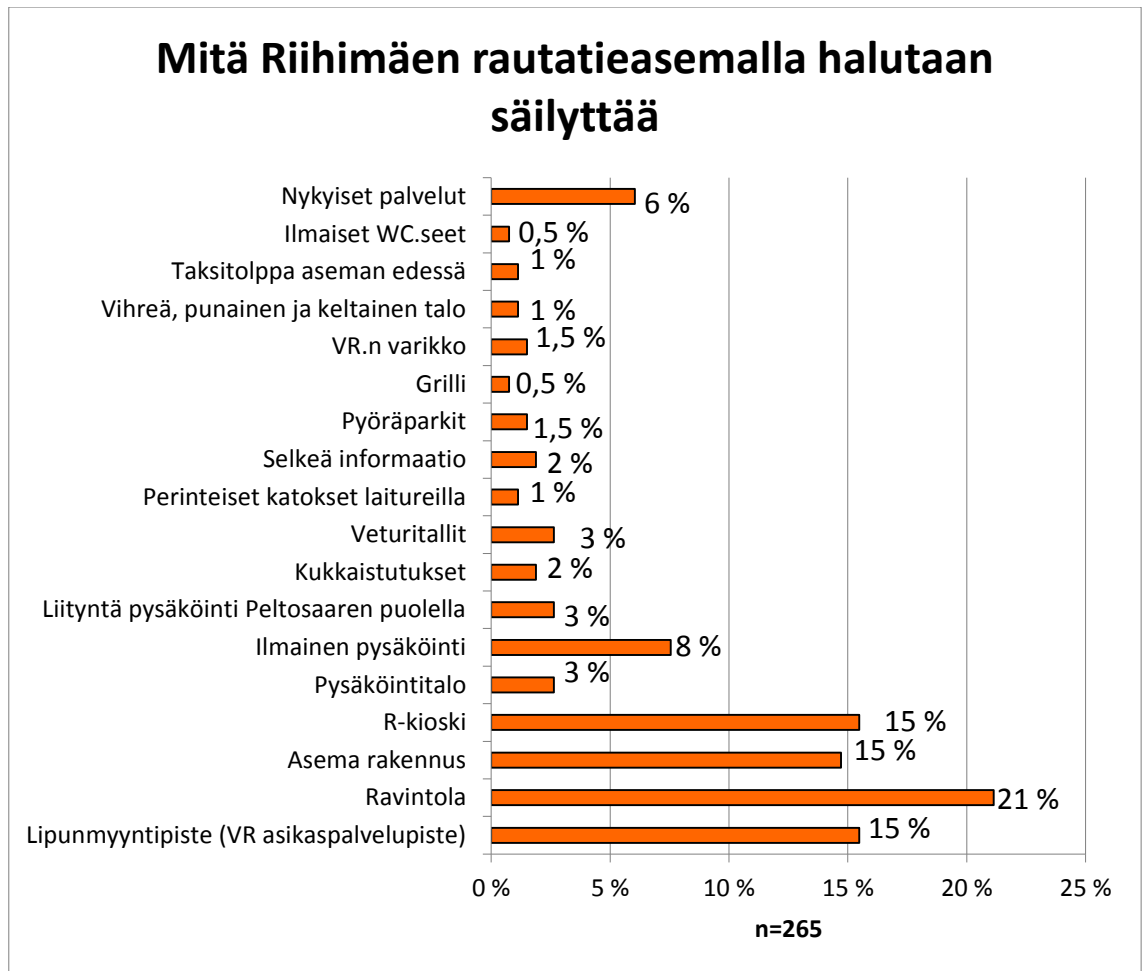
Kuvio 25. Kyselyyn vastanneiden toimet rautatieaseman viihtyisyyden parantamiseksi

Kaikkiin kyselyyn vastanneiden mielestä suurimmat ongelmat Riihimäen rautatieasemalla ja matkakeskuksessa ovat häiriötä aiheuttavat henkilöt ja humalaiset sekä epäsiisteys. Maininnoista noin viidennes koski näitä kahta asiaa. Moni vastaaja koki myös nuorisotilojen sijoittamisen matkakeskuksen tiloihin ja nuorison häiriökäyttäytymisen isoksi ongelmaksi. Turvallisuuden ja vartioinnin vähyys sai melkein yhtä paljon mainintoja, samoin matkakeskuksen matala käyttöaste. Aseman kaupungin puolella olevaa torialuetta ja taksien pysäköintipaikkaa piti ongelmana noin 8 prosenttia vastanneista. Torialueeseen ja taksien pysäköintipaikkaan liittyvät ongelmat liittyvät sen toimimattomuuteen. Laiturien mataluuden koki ongelmaksi melkein yhtä suuri määrä vastaajia. Tunnelissa pyöräily ja kunnossapito mainittiin myös joissakin vastauksissa ongelmallisena. Tulokset on koottu kuvioon 26.

Kuvio 26. Kyselyyn vastanneiden kokemat ongelmat rautatieasemalla

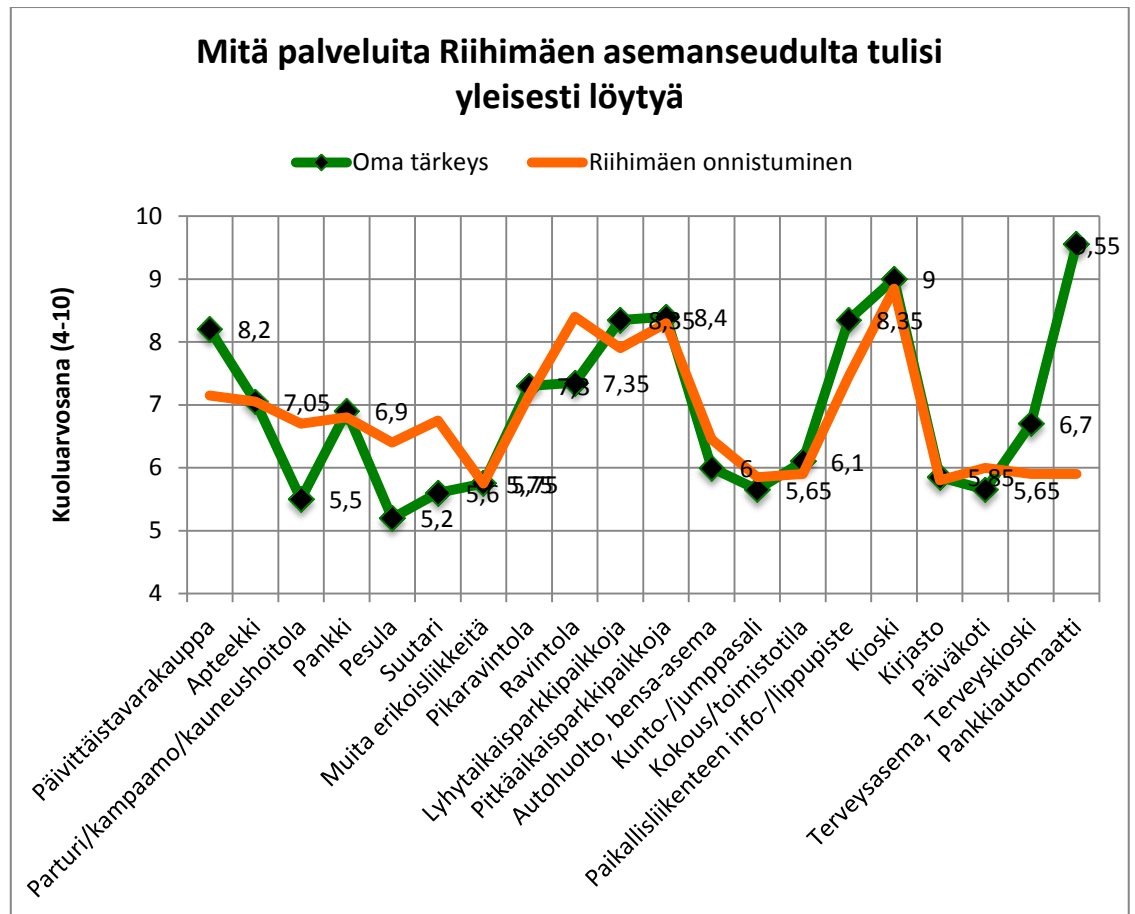
Kaikista vastaajista noin neljännes halusi säilyttää asemalla ravintolan. Kioskin, asemarakennuksen ja VR:n asiakaspalvelupisteen halusi säilyttää 15 prosenttia vastaajista. Ilmaisen pysäköinnin halusi säilyttää kahdeksan prosenttia vastanneista. Nykyiset palvelut on kuuden prosentin mielestä säilytettävä. Pienempien prosenttiosuuksia saaneet kohteet on esitetty kuviossa 27. Samassa kuvaajassa on esitetty myös edellä mainitut toivotut säilytettävät kohteet.

Kuvio 27. Mitä kyselyyn vastanneet haluaisivat säilyttää Riihimäen asemanseudulla

Vastaajien näkemykset siitä, mitä Riihimäen asemanseudulta tulisi löytyä ja miten Riihimäen kaupunki on siinä onnistunut, on esitetty kuviossa 28. Vastaajat halusivat säilyttää asemanseudulla pankki-, erikoisliike-, pikaravintola-, pitkäaikaisparkkipaikka-, huoltoasema-, kunto/jumppasali-, kioski-, kirjasto- ja päiväkotipalvelut.

Vastanneiden mielestä päivittäistavarakaupan, terveysaseman ja pankkiautomaatin osalta palvelut ovat riittämättömät. Pankkiautomaatin saamista rautatieasemalle pidettiin erittäin tärkeänä ja sen puute laski arvosanoja eniten. Sen sijaan parturi/kampaamo/kauneushoitolan, pesulan, suutarin ja ravintolan kohdalla palvelut arvioitiin hyviksi asemanseudulla.

Kuvio 28. Kyselyyn vastanneiden omatärkeys ja Riihimäen onnistuminen, siitä mitä Riihimäen asemanseudulta pitäisi olla

7 KEHITTÄMISEHDOTUKSET

7.1 Palvelut

Kyselyn tuloksia tarkasteltaessa on hyvä muistaa, että Prisma lasketaan myös kyselyn tuloksissa asemanseutuun kuuluvaksi. Vaikka Riihimäen kaupungin arvioitiin onnistuneen hyvin tärkeimmiksi koettujen palvelujen tyydyttämisen suhteen, niin on muistettava, että suurin osa palveluista löytyy kuitenkin Prismasta. Eli palvelut ovat, mutta Liikerataa ajatellen ne sijaitsevat väärässä kiinteistössä.

Kyselytutkimuksen mukaan Riihimäki on onnistunut hyvin täyttämään asukkaiden toiveita. Asemalle ja matkakeskukseen toivottaisiin kuitenkin päivittäistavara kauppa, pikaravintola ja ennen kaikkea pankkiautomaattia. Nämä palvelut eivät yksin riitä täyttämään matkakeskuksen tyhjänä olevia liiketiloja. Kyselyssä kävi ilmi, että matkakeskuksen käyttöasteen kasvattaminen on monelle kyselyyn vastanneelle tärkeää. Yksi tilojen potentiaalinen vuokraajaryhmä voisivat olla sellaiset yritykset, jotka tarvitsevat myyntihenkilöille toimistotilat, johon asiakkaat voivat tulla helposti ja tilojen pitää olla Helsinki-Tampere rautatien varrella. Toimistotilaa tarvitsevien yritysten tilanne kannattaisikin selvittää.

Tutkimuksessa kysyttiin myös, lisäisikö sähköavusteisen pyörän tarjolla olo junalla matkustamisen houkuttelevuutta. Vajaa kolmannes kyselyyn vastanneista piti sähköavusteisen polkupyörän vuokraamista houkuttelevana. Jos sähköavusteisia pyöriä halutaan asemanseudulle, kaupunkipyörien vuokratiloihin tarvitaan matkakeskukselta yksi vuokrattava toimitila. Sekin auttaisi osaltaan matkakeskuksen käyttöasteen nostamisessa. Tärkeää on myös, että pyörien vuokrausmahdollisuus markkinoidaan hyvin ja itse liiketoimintakonsepti on toimiva.

7.2 Viihtyisyys

Kyselyyn vastanneiden mukaan viihtyisyyttä voitaisiin parhaiten parantaa siisteyttä lisäämällä. Asemalle on jo nyt järjestetty viikoittainen siivous. Siivouksen lisääminen nostaa tietenkin siivoamisesta aiheutuvia kuluja. Voisi miettiä, tulisiko ihmisten asenteisiin vaikuttaminen edullisemmaksi vaihtoehdoksi. Tosin aina mahtuu mukaan roskaavia henkilöitä. Siitä päästäänkin toiseen viihtyvyyttä parantavaksi koettuun kohteeseen eli häiriötä aiheuttavien ja humalaisten henkilöiden poistamiseen asemalta. Tähän auttaa vartioinnin lisääminen ja osaltaan myös matkakeskuksen käyttöasteen nostaminen. Kun matkakeskuksen käyttöaste nousee niin asemalla ja matkakeskuksella on enemmän erilaisia henkilöitä, niin turvallisuuden ja viihtyisyyden tunne asiakkailta kasvaa.

7.3 Esteettömyys

Pasila - Riihimäki välityskyvyn nostamiseen tähtäävän ratahankkeen myötä Riihimäen rautatieasemalle tehdään esteettömyyttä parantavia toimenpiteitä kuten asemalaiturien korottaminen ja hissi asematunnelista laiturille yksi. Esteettömyyden parantamiseksi olisi hyvä merkitä esteetön reitti sokeita varten samoin kuin Tikkurilan matkakeskuksessa on tehty. Sokeille ja kuuroille olisi hyvä tehdä oma infopiste, missä aikataulut ja muu informaatio on sokean kirjoituksella. Samassa infopisteessä olisi myös hyvä olla kuulovammaisille mahdollisuus kuunnella matkustusinformaatio langattomasti kuulolaitteen avulla.

Pasila-Riihimäki kehityshankkeeseen tulee kirjata esteettömyyden kehittäminen paremmin, sillä Riihimäki on tärkeä risteysasema.

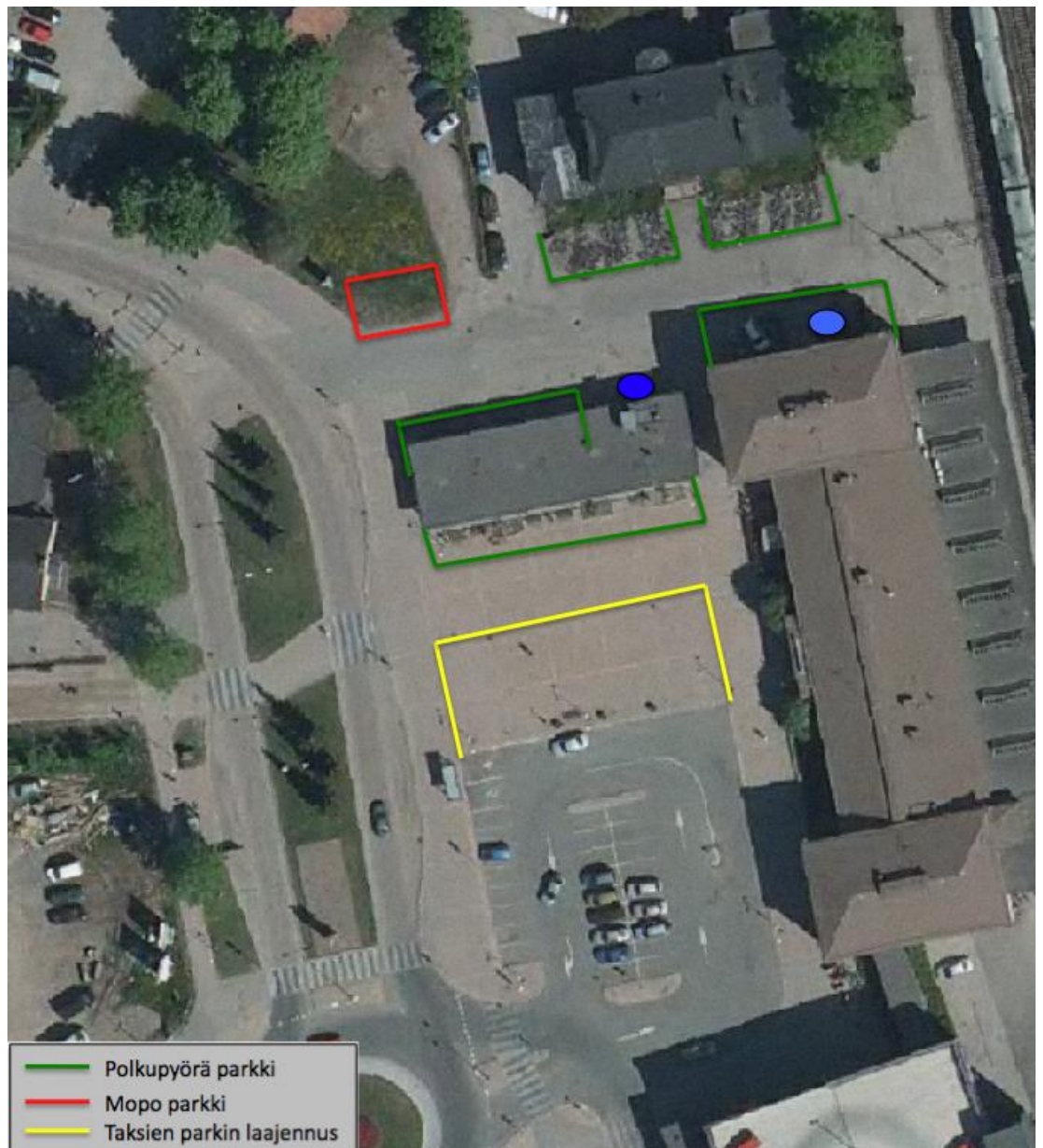
7.4 Matkustajainformaatio

Kyselyssä kävi ilmi, että yli 60 prosentille junalla matkustavista nykyinen informaatio riittää. Rautatieasemalle toivottiin kuitenkin asematunneliin näyttötäulua saapuvista ja lähtevistä junista sekä niiden raiteista.

7.5 Pysäköinti

Kyselyssä nousi esiin, että aseman edessä olevan torialueen pysäköintijärjestelyt eivät toimi. Kyselyyn vastanneiden mielestä taksien pysäköintipaikka on ahdas ja toimimaton samaan aikaan, kun aseman edessä oleva

torialue on suurimman osan ajasta käyttämättömänä. Myös polkupyörille kaivattiin lisää pysäköintipaikkoja asemalle. Tutkimuksesta voidaan päätellä, että torialuetta, jonka käyttöaste on hyvin matala, kannattaisi ehkä ottaa polkupyörien, taksien sekä saattoliikenteen pysäköinnin käyttöön. Tässä työssä ei ole tarkoitus tehdä suunnitelmaa alueen käytöstä, mutta omana työnään toteutettava aseman torialueen uudelleen suunnittelu voisi olla aiheellinen. Kuvassa 23 on esitetty yksi vaihtoehto aseman torin alueen uudelleen järjestelyistä. Ehdotus on tehty lähinnä keskustelunavaukseksi ja ideoinnin pohjaksi.

Kuva 23. Ehdotus Riihimäen rautatieaseman tori alueen uudelleen järjestämiseksi

Ratkaisuehdotuksessa taksien pysäköintipaikka ja saattoliikenteen pysäköinti on esitetty laajennettavaksi kohti aseman tunnelia. Polkupyöräparkkeja on järjestetty lisää asematunnelin torin taksien puolelle, Grilli Eväspysäkin eteen sekä asemarakennuksen pohjoispuolelle. Mopoille on suunniteltu oma pysäköintipaikka kuvassa 23 olevan punaisen nelikulmion

kohdalle. Torialueen muutoksissa on syytä ottaa huomioon ravintola X:n tavarantoimituspaikka, mikä on merkitty kuvaan 51 sinisellä pisteellä. Eväspysäkin tavarantoimitusten kohta on huomioitava myös uusissa suunnitelmissa (kuvassa 23 tummempi sininen ympyrä).

Jalankulku ja pyöräily

Kyselyn mukaan rautatieasemalle toivottiin parempia polkupyörätelineitä. Ostoskeskus Liikeradan edessä olevat telineet ovatkin hyvässä kunnossa. Rautatieaseman telineet voitaisiin uusida samanlaisiin kuin Tikkurilan runkolukittavat telineet. Niiden etuina on helppo kunnossapito sekä se että niihin voi kiinnittää erimallisia polkupyöriä.

Polkupyöräparkkipaikkojen vartiointia olisi hyvä kehittää kameravalvonnalla. Kyselyssä tuli ilmi, että polkupyöräparkeista varastetaan polkupyöriä. Joidenkin junamatkustajien kohdalla polkupyörän varastaminen rautatieasemalta on johtanut omalla autolla saapumiseen rautatieasemalle. Kameravalvontaa tulisikin lisätä kaikille Riihimäen rautatieaseman polkupyöräparkkipaikoille.

7.6 Turvallisuus

Turvallisuudentunteeseen vaikuttaa moni osatekijä. Kyselyyn vastanneiden mukaan vartioinnin lisääminen on yksi niistä. Vartiointia voitaisiin kehittää siten, että vartijat ovat paikalla koko rautatieaseman ja liikeradan aukioloajan. Tämä tosin nostaisi vartiointikuluja melkein puolella. Kyselyssä tuli myös ilmi se tosiseikka, että matkakeskuksen parempi käyttöaste houkuttelee paikalle enemmän ihmisiä. Turvallisuuudentunnetta voidaan siis parantaa myös sitä kautta, että Ostoskeskus Liikeradan tiloihin saadaan enemmän liikkeitä ja sitä kautta enemmän asiakkaita. Kyselyssä tyhjä liikerata koettiin pelottavaksi paikaksi liikkua myös päivälläkin.

7.7 Kimppakyyti

Suomen kasvukäytävä- hankkeen projektijohtajan Anna-Mari Ahonen suositteli Riihimäelle kimppakyytijärjestelmäksi Tziippiä (Tziip, 2015). Hän myös antoi suullisen lupauksen siitä, että hän myös toimii yhteistyöapuna, jos Riihimäen kaupunki haluaa kokeilla Tziipin toimivuutta.

Tziip on suomalainen kimppakyytijärjestelmä, jonka on kehittänyt Jaakko Lipponen. Tziip:n käyttäminen on pyritty pitämään mahdollisimman yksinkertaisena. Ohjelma toimii matkapuhelimella. Ohjelmaan syötetään tiedot reitistä, päivämäärä, se että tarvitseeko vai tarjoaako kyytiä ja montako matkustajaa kyytiin mahtuu. Lisätietoihin voi laittaa matkan hinnan tai esimerkiksi tarkemman lähtöpaikan. (Helsingin uutiset. 24.1.2015)

LÄHTEET

- Ahonen, A-M. Projektijohtaja Suomen kasvukäytävä. Haastattelu 17.4.2015.
- Ahonen, M. 2013. Millainen pääpyöräverkko alueella?. Uudenmaan ELY-keskuksen julkaisuja 11/2013.
- Helsingin uutiset. 24.1.2015. Kimppakyyteihin mobiilisovellus- ”Jopa 80 prosenttia edullisempaa kuin kulku julkisilla”. Viitattu 20.5.2015. <http://www.helsinginutiset.fi/artikkeli/261734-kimppakyyteihin-mobiilisovellus-jopa-80-prosenttia-edullisempaa-kuin-kulku>
- Lahti uudistuu. 2015. Lahden kaupunki. Viitattu 6.6.2015 <http://lahti uudistuu.fi/matkakeskus/>
- Liikennevirasto. Pasila-Riihimäki liikenteen välityskyvyn nostaminen yleissuunnitelma. Viitattu 12.4.2015. portal.liikennevirasto.fi/portal/page/portal/C1CBEF6B6F45370DE040B40A1B010C98
- Liityntäpysäköinti. 2015. HSL. Viitattu. 12.4.2015. <https://www.hsl.fi/liitynt%C3%A4pys%C3%A4k%C3%B6inti>
- Meriläinen, A. & Kunnas, J. 2014. Kehittämismallit ja –keinot rautatieasemien ja asema-alueiden palvelujen. Liikennevirasto.
- Meriläinen, A & Somerpalo, S. 2004 Rautateiden kaukoliikenteen asemien palvelutaso ja kehittämistarpeet. Ratahallintokeskus.
- Ostoskeskus Liikerata. Liikeradan palvelut. Viitattu 1.3.2015. http://www.liikerata.com/liikkeet_ja_palvelut/
- Pääkaupunkiseudun ulkoilukartta. 2015. Vantaan kaupunki. Viitattu 5.3.2015. <http://www.ulkoilukartta.fi/>
- Resecentrum Gävle. 1999. Planbeskrivning. Viitattu 1.3.2015. https://www.google.fi/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0CCcQFjAB&url=https%3A%2F%2Fwww.gavle.se%2FPageFiles%2F25604%2FResecentrum.pdf&ei=QEd2Vd34KYrXyQP KkoO-IBQ&usg=AFQjCNE_5yIgYyZIJcx4jRvmD33vI0Iwx&bvm=bv.95039771,d.bGg
- Sotavalta, T. 2015. Älyliikenteen lehtori. Haastattelu 1.3.2015.
- Tero Pitkä. 17.3.2015. Tiedustelu opinnäytetyötä varten, Riihimäen rautatieaseman pyörätunnelin kunnossapidosta. Jaakko Röpetti. Sähköpostiviesti. Viitattu 17.3.2015

Tero Pitkä. 17.4.2015. Riihimäen asematunnelin muutossuunnitelmat Pel-tosaaren päässä. Vastaanottaja Raija Niemi. Sähköpostiviesti. Viitattu 17.4.2015.

Tziip Facebook, 8.7.2015. Viitattu 9.7.2015.
<https://www.facebook.com/tziip>

Vantaan kaupunki. 2015. Organisaatio. Vantaan kaupunki. Viitattu 12.4.2015.
http://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus_ja_maankaytto/asemakaavoitus/keskivaatan_asemakaavayksikko/tikkurila/tikkurilan_keskusta_uudistuu/prime104_fi.aspx

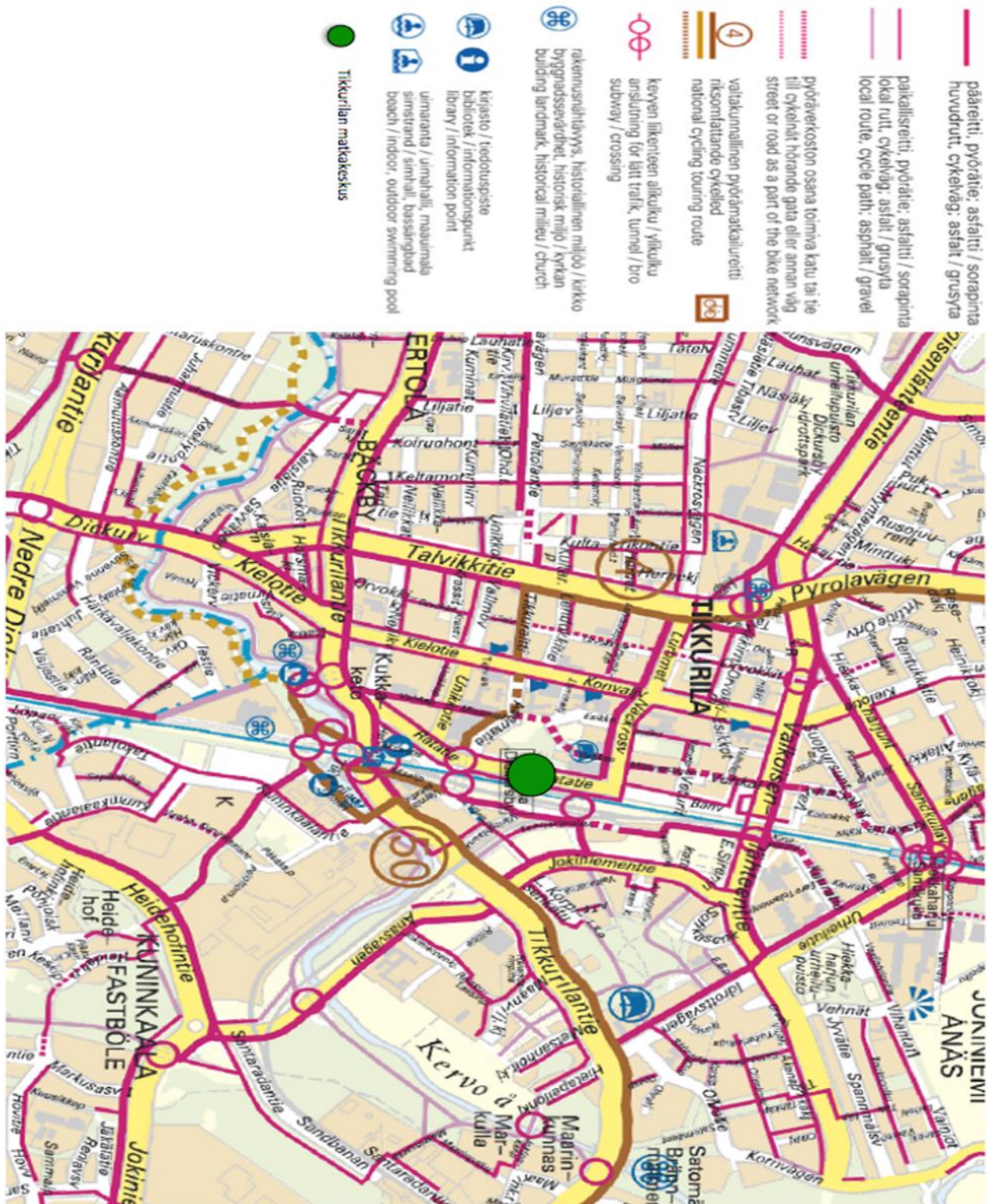
VR Riihimäen aseman tiedot. 2015. VR. Viitattu 3.3.2015.
https://www.vr.fi/cs/vr/fi/riihimaki_fi

VR Riihimäen rautatieasema. Aseman tiedot. Viitattu 1.3.2015.
https://www.vr.fi/cs/vr/fi/riihimaki_fi

VR Tikkurilan matkakeskus. Tikkurilan matkakeskuksen tiedot. Viitattu 3.3.2015. https://www.vr.fi/cs/vr/fi/tikkurilan_matkakeskus

YTV. Vaihtojen helpottaminen ja nopeuttaminen Tikkurilan asemalla erityisesti lentomatkustajien kannalta. 2009.

TIKKURILAN MATKAKESKUKSEN KÄVELY- JA PYÖRÄILYREITIT

ASEMALLA ESITETYT KYSYMYKSET

Asemalla tapahtuvan haastattelun luonnos

1. Sukupuoli

☐ nainen

☐ mies

2. Ikä

☐ 0-18v

☐ 40-55v

☐ 19-29v

☐ 56-65v

☐ 30-39v

☐ > 65v

3. Missä kaupungissa/kunnassa asutte?

4. Jos asutte Riihimäellä niin kuinka pitkä matka kotoasi on rautatieasemalle ja missä kaupunginosassa asutte?

☐ 0-1,9km

☐ 2,0-4,9km

☐ 5,0-9,9 km

☐ >10km

Kaupunginosa _____

5. Vastaavasti jos saavuitte muualta, niin kuinka pitkä matka asiointipaikalle on rautatieasemalta?

☐ 0-1,9km

☐ 2,0-4,9km

☐ 5,0-9,9 km

☐ >10km

1.4.2015

6. Mistä minne olette matkalla?

Lähtöpaikka	Kaupunki/Kunta	Määränpää
☐	Riihimäki	☐
☐	Hausjärvi	☐
☐	Loppi	☐
☐	Hyvinkää	☐
☐	Janakkala	☐
☐	Helsinki	☐
☐	Hämeenlinna	☐
☐	Tampere	☐
☐	Muu _____	☐

7. Oletteko meno- vai paluumatkalla?

☐ meno ☐ paluu

8. Matkan tarkoitus?

- ☐ työmatka
- ☐ työasia (työnantajan maksama työhön liittyvä matka)
- ☐ opiskelu-/koulumatka
- ☐ asiointi
- ☐ päivittäistavaroiden osto
- ☐ lounas/ruokailu/ravintolassa käynti
- ☐ Liikunta tai ulkoilu
- ☐ kulttuuritapahtuma tai huvitilaisuus
- ☐ vierailu tai sosiaalinen kanssakäyminen
- ☐ harrastuksiin liittyvä matka
- ☐ matkailu
- ☐ muu vapaa-ajan matka

9. Kuinka usein kuljet junalla?

- ☐ päivittäin
- ☐ viikoittain
- ☐ kerran kuukaudessa
- ☐ harvemmin
- ☐ ei koskaan

10. Miten yleensä saavut Riihimäen rautatieasemalle? (jos saapunut junalla, niin kohta 12. seuraavaksi)

☐ kävely	☐ pyöräily
☐ oma auto	☐ auto kyydillä
☐ linja-auto	☐ taksi
☐ kimppekyydillä	

11. Jos saavuit Riihimäen asemalle autolla, niin miksi et käyttänyt jotakin muuta kulkutapaa? (Esim. kävely, pyöräily..)

12. Miten jatkat matkaasi junamatkan jälkeen?

☐ kävely	☐ pyöräily
☐ auto kyydillä	☐ linja-auto
☐ taksi	☐ kimppekyydillä
☐ metro	☐ raitiovaunu

13. Tekisikö toimiva Riihimäen rautatieasemalle suuntautuva kimppakyytijärjestelmä matkan teon junalla houkuttelevammaksi?

☐ kyllä ☐ ei (☐ eos)

14. Tekisikö mahdollisuus vuokrata sähköavusteinen polkupyörä Riihimäen rautatieasemalta, junalla matkustamisen houkuttelevammaksi?

☐ kyllä ☐ ei (☐ eos)

15. Mitä informaatiota tai mobiilisovelluksia, junamatkaan liittyen koet tarvitsevasi lisää?

16. Millä tavoin Riihimäen asemanseudun viihtyisyyttä voisi parantaa?

17. Mitä ongelmia Riihimäen asemanseudulla mielestäsi on?

18. Mitkä asiat ovat mielestäsi erityisen hyvin Riihimäen asemalla tai mitä haluaisit säilyttää siellä?

1.4.2015

19. Mitä palveluita mielestäsi Riihimäen aseman läheisyydestä tulisi löytyä?

Merkitä kouluarvosanoilla (4-10) asian tärkeys teille ja Riihimäen onnistuminen tällä hetkellä.

		tärkeys	Riihimäen onnistuminen
1.	Päivittäistavarakauppa	_____	_____
2.	Apteekki	_____	_____
3.	Parturi/kampaamo/kauneushoitola	_____	_____
4.	Pankki	_____	_____
5.	Pesula	_____	_____
6.	Suutari	_____	_____
7.	Muita erikoisliikkeitä	_____	_____
8.	Pikaravintola	_____	_____
9.	Ravintola	_____	_____
10.	Lyhytaikaisparkkipaikkoja	_____	_____
11.	Pitkäaikaisparkkipaikkoja	_____	_____
12.	Autohuolto, bensa-asema	_____	_____
13.	Kunto-/jumppasali	_____	_____
14.	Kokous/toimistotila	_____	_____
15.	Paikallisliikenteen info-/lippupiste	_____	_____
16.	Kioski	_____	_____
17.	Kirjasto	_____	_____
18.	Päiväkot	_____	_____
19.	Terveysasema, Terveyskioski	_____	_____
20.	Muu, mikä? _____	_____	_____

Kiitos vastauksistasi!

NETISSÄ JA KAUPPAKESKUS PRISMALLA ESITETYT KYSYMYKSET

Netti / Prisma haastattelun luonnos

1. Sukupuoli

☐ nainen

☐ mies

2. Ikä

☐ 0-18v

☐ 40-55v

☐ 19-29v

☐ 56-65v

☐ 30-39v

☐ >65v

3. Missä kaupungissa / kunnassa asutte?

4. Jos asutte Riihimäellä niin kuinka pitkä matka kotoasi on Riihimäen rautatieasemalle ja missä kaupunginosassa asutte?

☐ 0-1,9km

☐ 2,0-4,9km

☐ 5,0-9,9 km

☐ >10km

Kaupunginosa _____

5. Jos ette asu Riihimäellä, niin kuinka kaukana Riihimäellä rautatieasemasta pääasiallinen asiointi paikkanne on?

☐ 0-1,9km

☐ 2,0-4,9km

☐ 5,0-9,9 km

☐ >10km

6. Mistä minne matkanne yleensä suuntautuvat?

Lähtöpaikka	Kaupunki/Kunta	Määränpää
☐	Riihimäki	☐
☐	Hausjärvi	☐
☐	Loppi	☐
☐	Hyvinkää	☐
☐	Janakkala	☐
☐	Helsinki	☐
☐	Hämeenlinna	☐
☐	Tampere	☐
☐	Muu _____	☐

7. Millaisia matkanne yleensä ovat? (voi rastittaa useamman vaihtoehdon)

- ☐ työmatka
- ☐ työasia (työnantajan maksama työhön liittyvä matka)
- ☐ opiskelu-/koulumatka
- ☐ asiointi
- ☐ päivittäistavaroiden osto
- ☐ lounas/ruokailu/ravintolassa käynti
- ☐ Liikunta tai ulkoilu
- ☐ kulttuuritapahtuma tai huvitilaisuus
- ☐ vierailu tai sosiaalinen kanssakäyminen
- ☐ harrastuksiin liittyvä matka
- ☐ matkailu
- ☐ muu vapaa-ajan matka

8. Millä kulkumuodolla teet useimmin työmatkat?

☐ kävely	☐ pyöräily
☐ oma auto	☐ auto kyydillä
☐ kimppekyydillä	☐ linja-auto
☐ taksi	☐ junalla

9. Kuinka usein käytät junaa/julkisen liikenteen kulkuneuvoa työmatkojen tekemiseen?

☐ päivittäin	☐ viikoittain
☐ kerran kuukaudessa	☐ harvemmin
☐ ei koskaan	

10. Millä kulkumuodolla teet useimmin edellä mainitut vapaa-ajan matkat?

☐ kävely	☐ pyöräily
☐ oma auto	☐ auto kyydillä
☐ kimppekyydillä	☐ linja-auto
☐ taksi	☐ junalla

11. Kuinka usein käytät junaa/julkisen liikenteen kulkuneuvoa edellä mainittujen vapaa-ajan matkojen tekemiseen?

☐ päivittäin	☐ viikoittain
☐ kerran kuukaudessa	☐ harvemmin
☐ ei koskaan	

12. Jos ette kulje junalla niin, voisitteko harkita henkilöautomatkojenne tekemistä Riihimäen asemalta lähtevillä junilla?

☐ kyllä ☐ ei

13. Mikäli et voi harkita henkilöautomatkojenne tekemistä Riihimäen asemalta, niin mikä on siihen suurin este?

14. Jos kuljet junalla niin, miten yleensä saavut Riihimäen rautatieasemalle?

☐ kävely ☐ pyöräily
☐ oma auto ☐ auto kyydillä
☐ kimppekyydillä ☐ linja-auto
☐ taksi

15. Jos saavut Riihimäen asemalle autolla, niin miksi et käytä jotakin muuta kulkutapaa? (Esim. kävely, pyöräily..)

16. Miten jatkat matkaasi junamatkan jälkeen?

☐ kävely ☐ pyöräily
☐ auto kyydillä ☐ kimppekyydillä
☐ linja-auto ☐ taksi
☐ metro ☐ raitiovaunu

1.4.2015

17. Oletteko tietoinen siitä, että Riihimäen rautatieasemalla on ilmainen pysäköinti?

☐ kyllä

☐ ei

18. Tekisikö toimiva kimppakyytijärjestelmä Riihimäen rautatieasemalle junan käyttämisen houkuttelevammaksi?

☐ kyllä

☐ ei

☐ eos

19. Tekisikö mahdollisuus vuokrata sähköavusteinen polkupyörä Riihimäen rautatieasemalta, junalla matkustamisen houkuttelevammaksi?

☐ kyllä

☐ ei

☐ eos

20. Mitä informaatiota tai mobiilisovelluksia, junamatkaan liittyen koet tarvitsevasi lisää?

21. Millä tavoin Riihimäen asemanseudun viihtyisyyttä voisi parantaa?

22. Mitä ongelmia Riihimäen asemanseudulla mielestäsi on?

23. Mitkä asiat ovat mielestäsi erityisen hyvin Riihimäen asemalla tai mitä haluaisit säilyttää siellä?

24. Mitä palveluita mielestäsi Riihimäen aseman läheisyydestä tulisi löytyä?

Merkitä kouluarvosanoilla (4-10) asian tärkeys teille ja Riihimäen onnistuminen tällä hetkellä.

	tärkeys	Riihimäen onnistuminen
1. Päivittäistavarakauppa	_____	_____
2. Apteekki	_____	_____
3. Parturi/kampaamo/kauneushoitola	_____	_____
4. Pankki	_____	_____
5. Pesula	_____	_____
6. Suutari	_____	_____
7. Muita erikoisliikkeitä	_____	_____
8. Pikaravintola	_____	_____
9. Ravintola	_____	_____
10. Lyhytaikaisparkkipaikkoja	_____	_____
11. Pitkäaikaisparkkipaikkoja	_____	_____
12. Autohuolto, bensa-asema	_____	_____
13. Kunto-/jumpasali	_____	_____
14. Kokous/toimistotila	_____	_____
15. Paikallisliikenteen info-/lippupiste	_____	_____
16. Kioski	_____	_____
17. Kirjasto	_____	_____
18. Päiväkoti	_____	_____
19. Terveysasema, Terveyskioski	_____	_____
20. Muu, mikä? _____	_____	_____

Kiitos vastauksistasi!